

310844 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 20-వ తేది బుధవారము
రుధిరోడ్డారి నామ సంవత్సరము, మాఘమాస శుద్ధ పౌర్ణమి ౧౫

No. 171
సంచిక ౧౭౧

1924

అమృతాంజనము క్యాలండరు

1925

గాంధీ మహత్తుని

పటము రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

క్యాలండరు 1-కి నెల 0-4-0

పీ టి. నెహ్రూ 0-6-0

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 పేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

గుండు మోహన

లవంగపు వ్రే

పట్టెల దైమండు

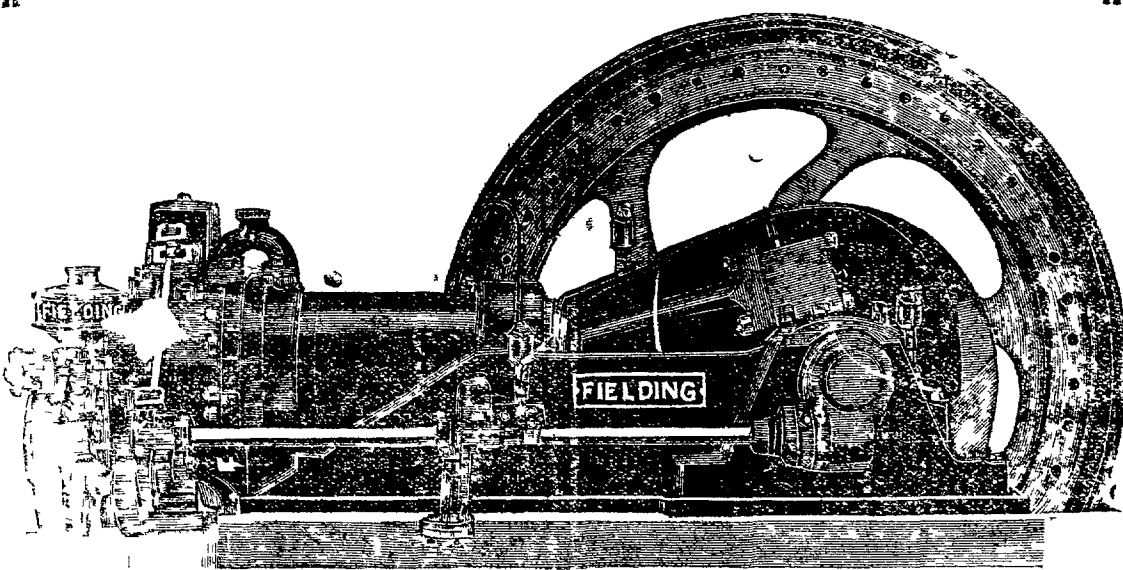
**నవనాగరిపు గాజులకు
ప్రసిద్ధిచెందిన గృహము**

గాజులతో అన్ని వస్తువులు కలపబడినవి. రాయలకొండ
విశ్రాంతి వద్ద గాజులతో చేయబడినవి.
హాజులతో చేయబడినవి. రాయలకొండ
హాజులతో చేయబడినవి. రాయలకొండ

హాజులతో చేయబడినవి. రాయలకొండ
హాజులతో చేయబడినవి. రాయలకొండ

హాజులతో చేయబడినవి. రాయలకొండ
హాజులతో చేయబడినవి. రాయలకొండ

ప్రసిద్ధికెక్కిన ఫిల్డింగు శెమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్న స్వల్పభగలకే అమృతము
అన్ని నయినా స్థానములో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్ని విధములచేతన
భమును పొందవచ్చును. ఫిల్డింగు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి ఖరీద
యింజను ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు
586 ఫోల్ యేజంట్లు — డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో,
12, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

18-2-24 శనివారము నుండి 22-2-24 తేది శుక్రవారము వరకు
హా 6-15 X ౧౧ (కెడికోహ) రెండు ప్రదర్శనలు రాత్రి ౭-30
శని, ఆదివారములందు ౧౧-15 గంటలకు కూడా యూనికర్స్
బయిగాండ్లిక్ వండరుచాప్టరు ఆట 18 దినములలో ప్రదర్శన
చుట్టుట **విల్లియం డెస్సాండు**
అరు ఆట ప్రదర్శన బహుము. మూడవవారిము
బుధ, శుక్ర, శుక్రవారము లందు 6-30 గంటలకు
ఎడ్లరు వార్ విల్స్ (కెడికోహ) సినిమా పేటింగు ఆర్ షెప్టర్
ఇంటర్ నాషనల్ స్టూడుసు, హాస్య చూపబడును

శ్రీ మహాపాథ్యాయ

వేదం వేంకటరామ శాస్త్రిగారి చే రచించబడిన
“ప్రతాపరుద్రీయ” నాటకమున
గొప్ప పోటీపరిక్ష
ఈ రాబోవు ఏప్రిల్ మాసమున (1924)
బెజనాడలో జరుగును
‘బాలభారతి’ ‘మాకలి’ అధ్యక్షుల ప్రార్థించి నిర్వహి
తున ప్రకటింతున ప్రతాప విద్యాభాగ్య చెరువుకి జనార్ధన్
శేరకు జల్లిఖాను వ ముమారు అరుదరి (60/-) రూపాయ
లాగో కట్టి విజయగల పరిక్షకులకు యుగంధరు నా
యేబది రూపాయల కరణంకలయకు నొసంగుదును. గమా
మనకు ఖాళీముగ రావన్న డాలు నూటయేబది రూపాయలు
(150/-) మాత్రమున చూపు (30) వందల రూపాయల
(2) శోభలనకు మాత్రము భోమ కుజ్జు ది. లిమ
అసమర్థుడను గా యేర్పాటు చేయగల. ప్రతిభు లెనకి
వారే భరింపవలయు పరమాత్ముల నులు (40/-) -కి-
మగ మార్చి 1౨ త తారీఖునాపున అందిననే అ దివట్లు శ్రీ
ప్రభుకర్త గారి నండియు కృష్ణా కలెక్టరుగారి నుండియు సమాజ
ములవారే అనుజ్ఞ పొందవలయును. పర్యర్థ ముద్రణమున నెలు
వదిల పుస్తక మార్గముగ విడు (5) గంటలలో సాధ్యమై
నంతగాను (ప్రాప్తింకు) అందించుట సీనుగా నెలు కర్గింది
యాడ లి అను రీతిగాధికముల ఇతర అవసరముల వివరము
ముల ముందముందు చువి జేయును
జమ్మలచుడక పూర్ణాంగం, ౭/౦ వేదాంతం
శంభు శాస్త్రిగారు గవర్నరుపేట, బెజనాడ.

1069

ఇ స న వే లి

అ న్నాథుని అనుమానములను తీర్చివేయుట కొరకు అతనికి పంపిన "కన్య" అను పుస్తకమును పరిశీలించి దీనిని పంపింపబడినది. అందులో ఈ దివ్యమును పంపింపబడినది. అందులో ఈ దివ్యమును పంపింపబడినది. అందులో ఈ దివ్యమును పంపింపబడినది.

ఫేటో - చెనా

అంటాగ్ర

Sole Agents for — INDIA BURMA & CEYLON
Messrs Gorio Ltd. P. O. Box 159 BOMBAY

కే న ను బు ల ను కొ ను డు

ఏల?

"మూ డు కౌ రణ ము లు గ ల

101

- 1. ఈ బుక్ లో ఉన్న సలహాలు సున్నితముగాను రమ్యముగాను చేర్చబడినవి.
- 2. ఎవరైనా అవి అన్నియు విక్రీయింపబడినవి, కల్పితము.
- 3. ఏలననగా అవి శుద్ధస్వదేశీయ చందనము, రోజు, లెవండరు, బ్రౌన్ విండుసర్, కొలే తారు మున్నగు పలుకలను సువాసనలు చేర్చి చేయబడినవి.

(2) **ధరలకు, ఇతర వివరములకు —**
Apply to — The Business Manager, Kerala Soap Institute, Calicut
SOLE AGENTS
Messrs ADAM HAJEE MAHAMED SAIT
No 7 Bunder Street G F Madras
For Madras and Chingleput
Messrs D. V. NAIK BROS
Calicut
For Malabar, S Kanara, Salem, Trichinopoly, Cochin, Travancore, Bangalore Mysore, Coimbatore and the Nilgiris

AVOID CHEAP IMITATIONS.

రోజులు రూ పి లను

అధికము లే కే మిగతా దేశముల వలె మిగతా దేశముల వలె 6 లేక 8 గంటల కాలము పనిచేసిన సుపాదించగలరు గా మిగతా దేశముల వలె మిగతా దేశముల వలె

దర్బార్ ఆటో నిట్టరును

ఉపయోగించి లాభమును పొందుదు.

మీరు సొమ్మును పెట్టి బడి పెట్టిన తరువాత కను లన్నియు మీమే నేర్పడము.

దీనిని ఉపయోగించిన వా రొకరు యిట్లు వాయువు	7 నెలల 5 రోజులు	40-వ దివ్యములు
మిగతా	7 నెలల 5 రోజులు	8, 1 నెలల 5 రోజులు
కలెక్టర్	కలెక్టర్	కలెక్టర్
నెను మీ దివ్యముల దివ్యములను తెలిపి	అయ్యో, "రోజులు 5 రోజులు గల" మార్గమున	
ర దు నెలల 5 నా నెలల 5 నా నెలల 5 నా	ర దు మీ ప్రాప్తికమున కంటే కంటే	
మిగతా 9 నెలల 5 నా నెలల 5 నా	మిగతా 9 నెలల 5 నా నెలల 5 నా	
చెయ్య నెలల 5 నా నెలల 5 నా	యెక్కడ	
మిగతా 9 నెలల 5 నా నెలల 5 నా	మిగతా 9 నెలల 5 నా నెలల 5 నా	
మిగతా 9 నెలల 5 నా నెలల 5 నా	మిగతా 9 నెలల 5 నా నెలల 5 నా	

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిల-మహాశయని జీవితము సంపూర్ణ వ్యాసములు. (మా॥ సత్యనా	...	2	4	0
రామాయణాన్ని విరచితము)	...	0	6	0
హిందీ బాలకవి (తెలుగు తెలిసినవారందరు వ్యయముగ హిందీనేర్చు	...	0	6	0
కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము	...	0	6	0
ఆంధ్రోత్సవము-మొదటి అంపు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష	...	1	8	0
సంఘాధ్యక్షుల వ్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	0	8	0
సంఘాధ్యక్షుల వ్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	0	8	0
సంఘాధ్యక్షుల వ్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	4	0
హిందీ తెలుగు వ్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	0	8	0
సంఘాధ్యక్షుల వ్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	0	8	0
సంఘాధ్యక్షుల వ్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	0	8	0

అంధ్రవత్రికా కార్యాలయము, 7, లంబుకెట్టిపేది, మద్రాసు.

కాకినాడ పౌరులకు విన్న వము

కాకినాడ తాలూకాలో 600 కాంగ్రెసు సభ్యులను తిలక్ స్వరాజ్యనిధికి రు 5000 ను సమకూర్చునని గోదావరి మండల కాంగ్రెసు వ్యవస్థాపక కమిటీ తాలూకాలో ఫిర్యాది కాంగ్రెసు సంఘము లేర్పాటు చేయవలయు, నిర్మాణ కాంగ్రెసును, గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములను నెలకొల్పుట, తిలక్ స్వరాజ్యనిధి వసూలు తీసుకొనుట చేయవలెనని కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము తీర్మానించి యుండెను

మన పట్టణములోను తాలూకాలోను పని యిదివరకే ప్రారంభమయ్యెను. గత రెండువారములలో పట్టణములో వివిధ భాగముల కి కి తక్కువలేవంద బహిరంగసభలు చేసియు, మహాదేవము రోజున చొల్లంగి శేఫుల్ రాజు (పదిర్క) చేసియు వరుసగా ప్రచారము చేయబడినట్లు మీకు తెలిసియే యున్నది. మీరి సభలకన్నిటికి దయచేసి మీయొక్క సానుభూతిని తెల్పింది. ఇంక మనఃపూర్వకమైన కార్యచరణము వెంటనే ఉచితరీతిని చేయుట మీ పనియైయున్నది. శ్రీమత బులుసు సాంబమూర్తిగారు, గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావుగారు, రాళ్లపల్లి రామమూర్తిగారు (నెల్లూరు), గంగా భాగ్యదేవి కోటపల్లి కనకమ్మగారు (భీమవరము) మొదలగు నాయకులను ప్రచారకులు వారి సంపూర్ణ శక్తి నుపయోగించి గండ్లచేతి ఫిర్యాది గ్రామములలో పనిచేయుటకు వెళ్ళిరి. మరికొందఱు ప్రచారకులు యితర ఫిర్యాదిలో పనిచేయుటకు వెళ్ళిరి.

ఇంక మన పట్టణములో మరుగుగా పని కావలయును. ప్రభుత్వమున కాంగ్రెసు సభ్యులను జేర్పించి మీ సంపూర్ణ సహకారముతో కనీసము రెండువారములలో ఈ పనిని పూర్తి చేయవలెనని నిశ్చయించినాను.

ఇందుకొరకై, కార్యవిభాగముచేయుటకు, తమ కాలమును యిప్పటికే వినియోగించి గౌరవార్థముగా బనిచేయు తగినంతమంది పురుషులను స్త్రీలను కావలెను. ఆరుగురుకు పైగా పురుషులు పనిని ప్రారంభించినారు. స్త్రీలలో దేశబంధువు దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు, శ్రీమతి వేదాంతం కమలాదేవిగారు, వేమకంటి పాపయ్యగారు కార్యభారమును వహించి పని చేయుచున్నారు. కావున స్త్రీలందఱు గుమస్తాలు వర్తకులు మొదలగు దేశసేవా తత్పరులైనవారు స్త్రీలను పురుషులను, సభ్యులను కేర్చు కార్యము మన పట్టణములో పూర్తిచేయుటకు నావసరమైనవారై నని నేను ముఖ్యముగా కోరుచున్నాను. తగినంతమంది యీ కార్యమును పూర్తిచేయెదరు. ఒక్కరోజులోనే మన పట్టణముందే ఆరువేలసభ్యులను చేర్చగలరును. నేను దీనిని చూచుచున్నాను. మీయొక్క కార్యదీక్ష సహకారమే కావలయును.

18 యేండ్ల మునుపటి నాటి కాకినాడ పురజనులే తాలూకా కాంగ్రెసు ఆఫీసువద్దకే వచ్చి సభ్యులుగా చేరినట్లుంటే పని సుళువుగను త్వరితముగా కార్యము నెఱవేర్చవలెను. కావున యివ్విధముగా కూడ పురజనులు సహాయముచేయవలెనని కోరుచున్నాను.

ఈ పరియోజనాపథి గాంధీనెలలో యితర నిర్మాణ కార్యక్రమములై సంపూర్ణ శ్రద్ధసహించి తీవ్రముగా చేయవలెనని నాయాశయము.

ఇప్పుడు తాలూకా కాంగ్రెసు ఆఫీసులో (దేవాలయము వీధి) ఎవరికైనా కావలసినయెడల రాట్టము, కడుపు, ఏనుగు, ముఠు నూలుబట్టలు సరియగు ఖరీదులను దొరక గలవు. బాగు కావలసిన రాట్టములన్నయెడల వాటిని ఆఫీసుకు పంపించినయెడల స్వంతదారుల ఖర్చుపై మరమ్మత్తులు చేయబడును. పౌరుల కింక ఏదైనా యేర్పాట్లు కావలసియున్నయెడల అట్టివానికి యేర్పాట్లు సంతోషదాయకముగా యుక్తకాలమున చేయవలెను. కాని మిమ్ములను ప్రార్థించునదేమన, "పనిచేయుట, పనిచేయుట, పనిచేయుట"

నా ప్రాధానతన నాప్రియమైన కాకినాడ సోదర సోదరి మణులు దయచేసి మన్నించెదలగాక మొదల రాష్ట్రముల వారు ఎంతో ఘనముగా మారుచున్న మన గ్రామ కాంగ్రెసు పనియందు ఆదర్యస్థానముగ చేయుదురు గాక? పౌరులకు సత్యనారాయణ కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి

కలరా హత్రులు

జులై 1-కి 12 మూత్రము వెల రూ 0 8-0. అమ్మలొనము దిపో, మదరాసు - బొంబాయి

నీనా 1-కి వెల 0-12 0 ఏ పి పహా 1-2-0
వ్యరహరిని జియ్యగ్రహులు వేసింకి పట్టు విడుపు వ్యవహార
నని ఫారాజిగ్రహులు మొలకు కమ్మ వ్యవహార మొలకు
అమ్మలొంజనము జీవో, మదరాసు - బొంబాయి

ప్రెసిడెంటు, తాలూకాబోర్డు, కానినాడ,

స్థానికవార్తలు

మైలవరం బాలభారతీ సమాజము:- శ్రీ గురువారము సాయంత్రము సౌందర్యమహోత్సవము యావదసమాజము వారు వరల 'రాధాకృష్ణ' నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

ఇండియన్ బ్యాంకు:- ఈ బ్యాంకు యొక్క 17 వ పాధారణసమావేశము 28 వ తేదీ కనివారం సాయంత్రం 4-30 గంటలకు జరుపుదును.

దక్షిణాఫ్రికా లుప్తా:- దక్షిణాఫ్రికాకు కొలంబో మీదుగా బోతుంటున్న మొదటి యాత్రకు పోస్టాఫీసులో 28 వ తేదీ సాయంత్రము 6-25 గంటలకు కట్టివేయబడను.

సర్. మార్కు హంటరు:- ఇదివరలో మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ (మీన్స్) పాఠశాలనుండి బర్మాలో డైరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ నుండి 50 వ. మాత్రమే హంటరు గారు ఆంగ్ల భర్తీ పరీక్షకు కారక సంఘముయొక్క కార్యదర్శి నియమించబడిరి.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:- ఫిబ్రవరి 16 వ తేదీతో అంత్యమగువారమున కేయింటికి సంవత్సరమునకు 41.0 ప్రకారము చనిపోయిరి. నల్లరక్త కలరా తగిలి నల్లరక్తము చనిపోయిరి. ఆర్థరైట్ సోఫ్టు కుటుంబాని యొక్క చావలేదు. 1928 లో యితేవారమున 46.5 చొప్పున చనిపోయిరి.

క్రొత్తకోట కేటు జనరలు:- ఇదివరలో ఆ కోట కేటు జనరలుగ నున్న సి. మాథర్స్ నాయకు గారిని మోక్షాంతరమున నియమించుటలను, టి. ఆర్. వెంకటరావు క్రొత్తకోట కేటు కమిషనరుగా నియమించి పర్యవేక్షణ నిర్వహించుచున్నది.

ఇండోబర్మా పెట్రోలియం కంపెనీ కాలండరు:- ఈ కంపెనీవారి చెన్నపురి ఏజెంట్లు మా కార్యాలయమునకు పంపిన కాలండరును కృతజ్ఞతతో సంతకం చేసి, ఇది మిక్కిలి పెద్ద సైజు గలది పలువిధములను విక్రయించుటతో నిమగ్నముగా నున్నది. టోగయోడ విశ్రాంతి, మోటారుబండి, కొడిపుంజు, సరస్వతి మున్నగు విమానము లిందు కొత్తవస్తువు ప్రకటనల సందర్భమున చక్కగా వాడవలెను.

క్రైస్తవ కళాశాలాంధ్రభాషాభివృద్ధి సంఘము:- శ్రీ శ్రీ శ్రీయంత దండిగుంట నూర్యశాలాంధ్ర భాషాభివృద్ధి సంఘము మున్నగువారికి మేము రెండు నెలలనుండియు ప్రోత్సాహము చేయుచుంటిమి. కాని దానికి వలయు ధనముతో కొంతకంటే యిప్పటికి సమాలేషి. శ్రీపండితులవారియొద్ద నిద్ర నిద్రనించినవాడు, అంధభాషాభివృద్ధి సంఘమునై సభిమానులు గలవారను, అంధభాషాభివృద్ధి సంఘమునకు మహారాష్ట్ర లెఖనము ఈ ఫిబ్రవరి మాసములో వల చేత వైసంత భవమున నై నూచించిన విషయములకై నివ్వినగాని ఈ సమయమున సరేరేవు. ఈ కళాశాల కొకాధికారిగారి (బర్మా) గారి సంఘ కార్యదర్శిగారి ఈ మాసాంతములో పల భవము వంతమౌను.

V. P. M.

దూది, జనపనార, గోగునార, తాటినార, జవ్వంతయి తాళి అనియంత్రపులముచే చేర్చుకట్టుదును.

తేలు 1 కి 400 పానులు తూనికయున్న, 9 లగాయి తు 10 మ్యాచి అడుగులతయన్న గలవి, దినమునకు 200 లగా 800 చేర్చుకట్టుదు. తేలుగల క్రొత్త యంత్రము ముగియవలెను, విభాగపట్టణం వారు స్టేషనుకు నుండుచున్న రైలువైకిలించుటకు వీలుగాయుండును. తక్కువకేట్లు 4 చొప్పు శ్రేణుకాదా కట్టుదును వివరములు నిమిత్తం యీ క్రిందివారికి వ్రాయవలెను.

విజయనగరం వెన్ అందు మిల్లు కంపెనీ లిమిటెడ్

మేనేజరు యెంటు:-

గార్డెన్స్ డ్రాప్ అందుకంపెనీ, విజయనగరం.

నలనాటక ప్రదర్శనము

శ్రీ మైలవరం బాలభారతీ సమాజమువారు నిన్న రాత్రి నలనాటకమును కడుచూపుదురు ప్రదర్శించి చెన్నపురి పాఠశాల కృతార్థం గావించి ధన్యులై.

నలనాటకమును ధరించినవారు మద్రాసు కేంద్రీయరాష్ట్రము. నలనాటకమును కడుచూపుదురు నిర్వహించిరి. వి. న. మానవస్వభావమును గురించే యొక బాగున్న నాటికంబు యిది బాగున్నదని చెప్పి అలవాటుచూపున కృంగారమున్నకు కన్న కరుణారసమును చక్కగ నొప్పించిరి చెప్పక రిప్పను. స్వయం కర మప్పటి నలుడు, ద్యూతమప్పటి నలుడు, అరణ్యములోని నలుడు, బాహ్యరూపముననున్న నలుడు యీ అవస్థలన్నిటి యందును ఒప్పించిరి. అరణ్యములో పక్షిని పట్టుకొనబోవు నపుడు పంచవేలుగా నది యెగిరి పోయినపుడు కద్యమును జరుపు సందర్భమున జాపిన భావనిశేషము మెచ్చదగియున్నది. ఋతుపర్వతి యింటనున్నపుడు స్వయంకరలేఖ చదువునపుడు, దేవుడుతి ద్వితీయ స్వయంకరమున కంగీకరించునా యని విశ్రాంతి నపుడు జాపిన కరుణారసము ప్రేక్షకుల మనసుల కరగింపజేసి ఆ నలుడే యజ్ఞరత్న యింత వేధ బొందుచుండెనా యని నింపెను. తిన్నయైపోయి ప్రేక్షకులను తిన్నయత్నము జెందించెను. అదియే నలుగురి అభినయ విశేషము.

దమయంతి పాత్రధారి ఉత్పలూరు సుజితరావుగారు ప్రభుత్వమున వదనాన్ని వేధించుటయు, నలుడు నురసంజేత హరుడుగ వచ్చినపుడు శుద్ధాంతకాంతా గౌరవంబు నిమిత్తము, ముఖమున ఉట్టిబడునట్లు జూపించెను. ఈయన విషయమై విశేషముగా జెప్పవలసినదే. దమయంతి చలిత్రైకర్మవేదధారి, ముఖమున భారత ప్రస్థానము గానించితమును చక్కగ నభినయించెను.

తరతమ భేదములందను కొన్నప్పటికిని, మతేవుని పాత్రను ధరించిన దైత్యగోపాలంగారు అందరకన్న అద్భుతముగా జేసి రస వలెను. కవియే. పాత్రనుగాని రంగమునై ప్రయోజనము లేనిదే యొంచడను సిద్ధాంతమును గ్రహించి వీరినయించిరి. ఏ మా వద్యమును జరుపు సాగు! ఎక్కడ సంగీతమాలేదు. వాచక మా శుద్ధము. ఆయన నోటవచ్చు ఒక్కొక్కమాట శ్రోతల హృదయమునకు నుండెను. నలుని గుర్తించినపుడు ఆయన జూపిన అభినయ మపారముగా నుండెను. అభినయమున పాస్తరిశ్యాసమేగాక సామగ్రీ విశేషముగూడ గ్రహించి తదనుకూలముగా వాచకమును గూడ మార్పును యాయన అత్యద్భుతముగా జూపెను. అతిశయోక్తి గానేరదు.

మిగిలిన పాత్రలన్నియును యధోచితముగా తమతమ భాగముల నిర్వహించి ప్రదర్శనమునం దెట్టిగాటును లేకుండ విజయమునకు లోడ్చుచిరి. వధ్యజూపిన స్వరములు ఉచితముగా నుండెను.

జన్మితు ముత్రా నుబ్బరావుగారు యీ నాటకమునకు దమ చేసి సమాజమువారి సత్సహాయమును ప్రసంగము గావించిరి.

శాసనసభలందు స్త్రీ ప్రవేశము

మద్రాసు సెనేటు మందిరమున 16 వ తేదీన మద్రాసు శ్రీ సంఘ యాజమాన్యమున నొకసభ జరుపబడెను. ఆసభకు 250 స్త్రీలు హాజరైరి. సదాశివయ్యగారి సతీమణి అధ్యక్షత వహించెను. తీర్మానము లనేకములు చర్చనకుంబడెను.

మినమాడ్ గలుగారు ఒక తీర్మానమును సుపపాదించుచు బ్రిటిషు పార్లమెంటునందు మిన మాడ్ గలుగారు బాంతు ఫీట్లుగారి ని మంత్రదర్శమున నియమించినందులకు సానుభూతిని చెల్పిరి. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు సిండికేటుకు సుబ్బరాయన్ గారి భార్య రాధాబాయిగారి సెన్సుకొన్నందుకు గూడ, సానుభూతి ని చెల్పిరి. ఈ తీర్మానము మహాదేవశాస్త్రి గారి సతీమణి 20 వరచిన పిదప అందరను అంగీకరించిరి.

బి. రామారావుగారిసతీమణి అంతట స్త్రీలు శాసనసభ లలో సభ్యురాలై గాకుండ సంస్కరణ శాసనమునందున్న ఆటంకమును దొలగింపవలెనని తీర్మానమును సుపపాదించుచు గంభీరము గ నుపన్యసించిరి. సి.వి. వెంకటరమణయ్యగారు మద్రాసు శాసన సభలో నిసందర్భమును సుపపాదించునన్న తీర్మానమునకు సం తోషమును చెల్పిరి.

గురుస్వామిచెట్టిగారి భార్య తెలుగులోను పండిత పద్యా పతి తమిళములోను యాతీర్యానమును బలపరచిరి.

ఈవిషయమై సంగతు లన్నియును తెలుపుటకు రామబా రమువెడలవలెనను తీర్మానమును చేపదాసు సతీమణి ఉపపాదించెను. ఈ తీర్మానము లన్నిటిని గవర్నరుగారియెదుట చెల్పుటకు సదాశివయ్య సతీమణి, చేపదాసు సతీమణి, రామారావు

అభినయకళ

(వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గారు)

కవిత్వము, గానము, శిల్పము, చిత్రచర, అభినయము, మొదలగు లలితకళలు, సర్వమర్మముతో జక్కగా సాగుచుం డెడివోటి భగవద్విలాసమును పరిభాతములగుచుండును. అవోటి ట మధుర మధురములయిన మనోవృత్తులు గలిగి మానవలోకము నందోడేమున కంజెతేయుచుండును. అట్టిభాగ్యమిప్పు శాస్త్ర తేజమునకు బహునిధములై ట్టుచున్నది. పరితోమవిషయము గదా!

అధ్యక్షతమున వేర్వేరుగా వైవాద బాలభారతీ నాటకసమితివారి కొలది దివములనుండి మద్రాసులో నాటకాభి నయము జేయుచున్నార. వారభివృద్ధియైన నాటకములకొన్ని చూచి నేనుకె దిన పరితోమను నిండుక విమర్శముతో నిక్కడ జెల్లడించుచున్నాడను.

రాధాకృష్ణనాటకము

సరసవనిధాన చతురతలయిన పానుగంటి లక్ష్మీకరస్వామీ రావు పంతులుగారు రచించిన పయినాటకము నీనాటకసంఘము వారి వాంఛకంబు నభినయించిరి. ఆనాటకము నీనాటకం బింజుచుట యత్యుచముగ నున్నది. వైశ్య మత్సరావధానము గౌరంగస్వామి జీవితకృత్యమును రాధాకృష్ణముగా గవి యిందు సరించెనని లోచన. రాధాగుణమాధుర్యమును రసికత్వము రసానునముగా బ్రసాదింప బడినది. శుక్లవృన్దయులగు నటకల కీనాటక మభినయింపరానిది. అద్భుతసంవిధానములందు లేవు. కలకలంబింపించుటకు, అప్రతిష్టకు, దరిద్రులచేయుటకు, నందు ముదుగులగు భావములలేవు. అన్నియు మృదుభావములే. అట్టివాని కిందు దానకమురాధ. ప్రభావముగా రాధాభూమి:ను దరించుటకుడిందు ముగ్ధచురురయి, భక్తిభరితయైన, భక్తి శృంగారము నభినయించగలవాడయి యుండవలెను. అది పయి పూర చాతుర్యముచే ప్రదర్శితము కానేరదు గదా!

ఇది రాధాభూమి:నధరించిన పానుగంటి నుబ్బరావు గారు తమ నైపుణ్యముచే రాధాగుణమాధుర్యమున కింకన జపులుపెచ్చించిరి. ప్రతిపదమున కృష్ణైకతావరము వారు చూడల్లి. ముఖమున నిండుదనమును, ఉత్తమపరిత్రతా శ్వభా వానుభవమును జెల్లివిరిసినది చూపుట ధ్రువిశేషములందు, భావమాధురీ పామల్యము గావచ్చుచి. సర్వాంగమున భక్తి పావకళ్య: కన్నటిసది నాడు వారభినయించిన భక్తి శృంగారము కలటలను పరితేవలముగాను, గయ్యాకు ను కల్యాణు లనుగాను, జేయ జూనంతకాతుగా సామాజికవృద్ధియును లందు జొచ్చినదని చెప్పట యొప్పును. సామాజిక చిత్రములకు నుత్తమధర్మసంస్కారములకు సుమారుత్సవమునాటకరచనమునకు తదభివృద్ధియైనకు వరమప్రయోజనమని తెలంచుచో నీ నాటకము నుబ్బరావుగారి యభినయము, దాని సాధింపగలవని చెప్పవలెను. పద్యములకు జరుపుటతో వారు సంగీతమును కలుపుకొని రసభావసాహస గుణముగా జూలు వార్చినారు. రసభావములే ప్రాధాన్యముచెందగా గంగీకరింప వలె చాలున నొడిగినది. ఒక సీసపద్యముచదువుటలో నిది యిత్యు నుద్దీపించి నది. కథావిధానమునందు గడలితలలేక నుకుమా సాత్వికభావ ప్రకాశమే ప్రధానముగా కల్పి కట్టల నభినయించునట్లుకు కలటలము, బెరుకులు, కోపములు, లాకములు, మొదలగు ప్రకటభావములు గలపట్టుల నభినయించునపుడు వలె సామాజిక సామాన్యమును మెప్పించి చచ్చుట్లుగట్టిక సాధ్యము గాదు. దాని గ్రహించుటకు బాలిన చిత్రసంస్కారము సామాజిక లలో గాండకే యుండును.

ఆనాటకమందు ప్రధానవయిన పాత్రము రాధగృహనను ఆభూమి:ను ధరించ నుబ్బరావుగారి నేర్పదానిలో మిక్కిలి శ్రమ్యక్తమయినదిగావునను నిక్కడకాకి విషయమే ప్రస్తావించి తిని గాని యానాడు చటి కిక్కినవారను నుడ సమాచితమున చాతుర్యముచే సామాజికములను రంజితజేసిరి, వారివారి చాతు ర్యవేషములను మఱిగొన్ని నాటకములనుగూర్చి తెలుపుచుట విశింతును.

సతీమణి, మిన మాడ్ గలు, సత్యానందం సతీమణి, దాక్టరు ముత్తలక్ష్మి అమ్మలు, ఆర్. రామచంద్రరావు సతీమణి, మిన పాట్ల, గురుస్వామి చెట్టి గారి సతీమణి, మినెను కజి న్నుగారలు నియమించబడిరి. కుటుంబము దాక్టరు ముత్తలక్ష్మి అమ్మలుగారు స్త్రీల ప్రైమరీ విద్యకు కార్పొరేషనువారు వసతులు జేయవలెనని కోరుచు తీర్మానమును సుపపాదించిరి. గణపతి రాయగారి సతీమణి యాతీర్యానమును హిందీలో బలపరచిన పిదప అంగీకరింపబడెను. అధ్యక్షురాలికి వందనములతో సభ ముగిసెను.

కాల్పితమనునది లాభపనిన సామగ్రి యంత్రమమైనదిగ
నునట్లు చూచుచును సమర్థుడైన వాని నియోజింపవలెనని కో
పు మరేమియునుండదని అభ్యుక్తుడు ప్రార్థన చేయును.

ప్రస్తుతము మన కంట్రీలో రుద్దిగొడ్డారి అందున ముగ్గురు ఏమేలోపములుండేవా యని వెలుగోపాలకెట్టిగారు అడుగగా, లేదని ప్రత్యుత్తరమువచ్చెను.

వేణుగోపాల:- కనుక, మనము మేడ్టిగారిని ఎంజనీయరుగఁజేయు నుండుకొందము. ప్రస్తుతపు ఏజెంటులను తీసివేయటం దానుచితము. కనుక ఈరెండు శిఫార్సులతో, మొదటి దానిని మొదట ఆలోచించి రెండవదానిని ప్రత్యేకముగ నాలోచించెదము. రెంటిని మాడిపెట్టటం నాకివ్వరాదు. మనము ప్రజలసొమ్మును ఖర్చుపెట్టుటయందు నిర్లక్ష్యముగ నుండి మన ఇతరుల ఆలెలందుటకనకాశములనీయరాదు.

రెండవవలకును ఒకరిని నియమించుట అనుచితమని చెప్పెను, రెంటిని చేర్చుటకై రిఫర్వలెన్సు నూచనము కే. శ్రీరాముని నాయకుగారు ఆమోదించిరి.

కర్నూలు జిల్లా అగ్రాసవాధి పతియగు కే. సి. దేశికాచారిగారు జాయింటు కాన్స్ట్రక్షన్ ఇంజనీరును కమిషించిరి. రెండు పనులను ఒకరే చేయుటయందు కష్టము లేమియు నంగీకర్చుటకు ఎంజనీయరు వస్తువులు పండినా కావా యని మాత్రమే పరిశీలించును కన్నెల్లింగు ఎంజనీయరు పంపెడి కలహలను అంగీకరించటమ గాని నిరాకరించుట గాని కాన్స్ట్రక్షన్ కమిటీకి అనుకూలము. కన్నెల్లింగు ఏజెంటులయొక్క ఒకరి కేయండి, కాన్స్ట్రక్షన్ కమిటీ లాభకరముగ నుండునని ఇంజనీరు పంపియు ఆచారిగారు చెప్పిరి.

వ్యాసారావుగారు: మేమిది కమిటీతోటి మనసందర్భమెంతకాలము నుండి కలదు?

అధ్యక్ష:- 12 సంవత్సరముల నుండి

వ్యాస:- మేడ్టిగారి కుద్యోగము ఎల్పించుటకై మాత్రమేనా, ఇతరులు మనము ఆ కమిటీతోటి సంబంధము కదలుకొన ప్రయత్నించుట?

అధ్యక్ష:- అవును.

సామి వేంకటాచలం కెట్టిగారు: మేడ్టిగారిని ప్రభుత్వము కద్దనండి మనము తీసికొనినపుడు, ఆయనకెప్పుడు సేవొసగుటకు విలువందో, అప్పుడు మాత్రమే సేవొసగుదు మను నిబంధన యుండలేదా?

అధ్యక్ష:- లేదు.

సామి వేంకటాచలం కెట్టిగారు కాగితములను చూచి మీరు ప్రత్యుత్తర మియ్యలేనని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్ష:- అవును, అట్టి నిబంధనలేదు. ఆయన ఈ పేషికలమునకై ఇంగ్లాండునకు వెళ్లకలచియున్నాడు.

పర్యటించు ఉద్యోగము ఎందరో యుండె, క్రొత్తగా వారివైన ఒక కన్నెల్లింగు ఎంజనీయరును నియమించుట ఏయని వేంకటాచలం కెట్టిగారు రదిగిరి

ద్రెయినేజీ స్కీములో సగమున్న ఎత్తువ భూమిపై యుండ మేడ్టిగారికి సేవొసగి ఇంగ్లాండునకు బావులు వలన మదరాసు నగరమునకు చాలవచ్చును గలగునని డాక్టరు చల్లశ్యామల చెప్పిరి.

అంతట రెండుశిఫార్సులను ప్రత్యేకప్రత్యేకముగ చర్చింపవలెనని వెలుగోపాలకెట్టిగారి యుపపాదనను వోటుకు పెట్టిగా నిరాకరింపబడెను. పిమ్మట రెంటివైనను చర్చ ముగిల ప్రాంతం ఖింపబడెను.

నగరములో నొక స్పెషల్ ఎంజనీయరు ఉండవలసిన యిదవర మింకను కలవాడని వ్యాసారావుగారు అడుగగా అందులకు వెంటనే సమాధాన మొసగుటకు వీలులేదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

వ్యాసారావుగారు:- ఖరారువామాయామందు మనమిప్పుడు లేనిపోనిచిట్కలను తెచ్చి పెట్టుచున్నాము. మేడ్టిగారు మదరాసులో నున్న కాన్స్ట్రక్షన్ నీటిసప్లై స్కీమునకు ఆయన బాధ్యుడునుండెను. ఇందులకై మనము 90 లక్షలను ప్రత్యేకించి తిరిమిరి సుదీర్ఘ కాలము వ్యవధి నిల్వయించితిమి. మేడ్టిగారిని నమ్ముకొని ఈస్కీమును మనము అంగీకరించితిమి. అట్లుండ వని చూగింక నుండే, ఆయన వెళ్లుచున్నాడు. "నెలకు 15 దినములు మదరాసులోనున్న" అను మరతు చాలదు. తీరమిచ్చినను, ఎంత ఇచ్చినను, ఆయనలేరున్న, మనకు సలహానొసగువారెవరు? మనము కావలసినపుడు, ఆయన స్కీముకు వచ్చుచుండునా?

కనుక, పునరాలోచనకై రెండు స్టాండింగు కమిటీలకును బంపవలెనని నేను ఉపపాదించుచున్నానని అని వ్యాసారావుగారు చెప్పిరి.

వేణుగోపాలకెట్టిగారు ఆమోదించిరి.

మేడ్టిగారు త్వరలో ఇంగ్లాండుకు వెడలనుండ, పునరాలోచనలకు కర్మధయింపదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

మనకు కావలసినంత కాలము మేడ్టిగారు మదరాసునుండి దవలె ననునిబంధము ఖరారువామాయామందు చేర్చవలెనని డాక్టరు ఉస్మాను సాహెబుగారు చెప్పిరి.

వ్యవహారలక్షణమేగాదు

ఏ. జే. పరబుగారు జాయింటు కాన్స్ట్రక్షన్ ఇంజనీరును తీరకముగ ఖండించిరి. ఆనూచనము వ్యవహారలక్షణములేనావు. ఇక్కడలేక ఏ ఇంగ్లాండులోనోనున్న వారుమదరాసున టి కెడ్డెనగ రములో ద్రెయినేజీ స్కీమును చూచుచుండకాలకు. అట్టివారు దూరమునుండి యొకరు కలహలను పరియ్యెనిగ నుండవు. 15 దినములు ఇచ్చట నుండుటయు 15 దినములు ఇక్కడ నుండుటయు అలాగే సరించి నుండుటలేక. మదరాసుపరీక్ష కనుక లాల్లమును వినియోగించెడి యుద్యోగి యుండవలెనే కాని ఒక కాల్లకన్నడ ఒక కాల్ల సీమలోను పెట్టివలెనని తాడు. సమర్థుడైన యుద్యోగి నిండుకై ప్రత్యేకముగ నియమింపవలెను. (నినుకు వినుడను ధ్వనులు) మేడ్టిగారిపై నాకెట్టి అసహనభావమును లేదు. కానివ్యవహారధర్మములపట్టి మాత్రమే ఇట్లు చెప్పుచుంటి ని. ఆయనకు ఇప్పుడు మన యెదుటనున్న శిఫార్సులుగల వరతులలో రూ-1500 ల తీరమునిచ్చి నుండుకొనుట నా కనుచియుగ తోచుచున్నది. ఈ ఏర్పాటులకు కాన్స్ట్రక్షన్ కమిటీ ఇందుకే నియమ లాభముగలదు. ఇక్కడగాని ఇంగ్లాండులోగాని కాన్స్ట్రక్షన్ కమిటీ పనులు చూచుటకు కురువులు ఎంజనీయరులు ఎందరో కలసి ఒకవేల గారు చెప్పిరి.

మేడ్టిగారు ప్రస్తుతము వలెనే ఇచ్చటనే స్పెషల్ ఎంజనీయరుగ నుండుటకు ఆ గిరించుట లేదా? యని పరబుగారు రదిగిరి.

లేదని అధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

అద్రైనేజీ, వేంకటాచలం అవనికి నియమింపవచ్చునని పరబుగారు చెప్పిరి. (నినుకు, వినుడను ధ్వనులు)

అట్టివారికి కాన్స్ట్రక్షన్ కమిటీలయందు గాదని డాక్టరు కామతుగారు చెప్పిరి.

స్కీము ఇదివరకే తమరైనది దీనికై ప్రత్యేక ఆశుభవ ముక్కురలేదు. ఏ ఎంజనీయరును దానిని నిర్వహించవచ్చునని పరబుగారు చెప్పిరి.

దేశికాచారిగారు ఇట్లు చెప్పిరి: మేడ్టిగారు మనకాన్స్ట్రక్షన్ కమిటీ చాలకాలము నుండియున్నారు ఏవై క్లిష్ట సమస్యలను వచ్చినపుడు, కలహలనొసగుటకు ఆయనయే దీక్షించుచునని మేమింకముగ శిఫార్సు చేయవలసి చెప్పెను.

మేడ్టిగారి కలహలను మనము పొందు నే యుండవలెను. ఆయన క్లిష్ట అస్తిపై టులు కుదుర్చులెనవారున్నారు. కాని ఆయన కలహలు మనకు మిక్కిలి లాభించును. పెద్దస్కీమును మనము నిర్వహింపవలసి యుండ మొదటినుండి యు మనలో నుండవలసిన మేడ్టిగారిని సంపూర్ణముగ బాగొట్టుకొనుట కాన్స్ట్రక్షన్ కమిటీ లాభకరముగాదు.

కమిటీకి మరల పంపివేయుట

పిమ్మట సామి వేంకటాచలంకెట్టిగారి దీక్షించినవరకును పాదించిరి

మేడ్టిగారు కోరిన సేలవునిచ్చును, ఆయనకుమార్కెట్ క్రొత్త వారి కద్దన ఉండి ద గ ఖాస్తులను కోరుచు ప్రకటన ఇక్కడను ఇంగ్లాండునుండి గానింపవలెను.

అధ్యక్ష:- సేలవునిచ్చుచున్నామిమియులేదు. సేలవుపొందుట కామిటీకి కావలసినది.

తమ స ప ర ణ ను సూచి వేంకటాచలం కెట్టిగారు ఇట్లు మాటలాడిరి: దరఖాస్తులనుండుకొని మన మాయుద్యోగమును వెంటనే భర్తీ చేయాలనని నేను కోరుచున్నాను. జాయింటు కాన్స్ట్రక్షన్ కమిటీ శిఫార్సులకు వారి నిర్బంధింపకాలకున్నను, చిత్తులన్నియు అంగీకరించును. ఈ ప్రపంచములో, ఎరుక లేకున్నను పని జరుగుచునేయుండును. మానవుడు కాశ్యపియకాదని మనము మరుతరాదు. మేడ్టిగారు లేకున్నను, మదరాసునుండి ద్రెయినేజీ స్కీము జరిగిపోవుచునే యుండును. కనుక నా కరణం నందగును అంగీకరింపవలెనని నేను కోరుచున్నాను అని వేంకటాచలంకెట్టిగారు చెప్పిరి.

శ్రీరాముని నాయకుగారు వై సవరణ ఆమోదించిరి.

మనము కావలసినవస్తువు ఆయన ఇచ్చట యుండునని నియమమై సమాధానముదలిర శిఫార్సులను ఇప్పుడే అంగీకరింపవచ్చునని మహమ్మదు ఉస్మాను సాహెబుగారు చెప్పిరి.

అదమములై తాళవచ్చుచే మరీయొకరిలో కూర్చొని యున్న మేడ్టిగారికి వ్రాతగా కాన్స్ట్రక్షన్ కమిటీ సందర్శన మన కారుమాసముల కాలములుండుట కామిటీ అంగీకరింపిల్లు

ఎంగు ఇండియా నవజీవను పత్రికలు

మహాత్ముడు మరల సంపాదకత్వము వహించును

చేవదాసుగాంధీగారి ప్రకటనము
అంగ్లాభిషేక ప్రకటించబడుచున్న ఎంగు ఇండియా, ఘూర్జరభాషలో ప్రకటించబడుచున్న నవజీవను, అను సరెండు వారపత్రికలకును మరల సంపాదకత్వమును వహించుటకు గాంధీమహాత్ముడు స్థిరపరచుకొనెను. వెంటనే ఏదో కొంత వ్రాయువలెనని గూడ నిశ్చయించెను గాని యింకను తగినంత శక్తి కలుగనందున కొంతకాలమువరకు తాళివేయుటగాని వ్రాయు విలుకలుగదని పూనా నగరమునుండి చేవదాసు గాంధీగారు ప్రకటించిరి. (అ. వె)

గతించిన కస్తూరి రంగయ్యగారిస్థానే అఖిల భారత వార్తాపత్రికా సంఘమునకు మహాత్మా గాంధీగారు రధ్యతులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సర్దారు మంగళసింగుగారు

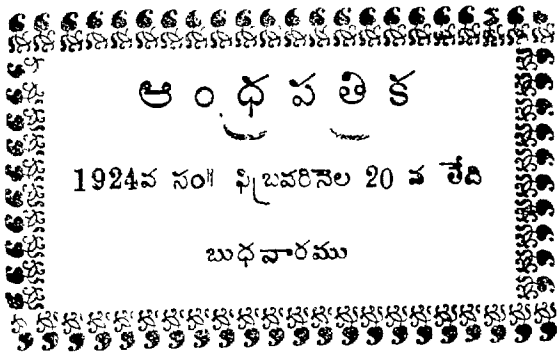
అకాలీపత్రిక నెనుకటిసంపాదకుని ప్రకటనము
అబ్దుల్ కరీం లో ప్రకటించబడుచున్న అకాలీపత్రిక కిది వరకు సంపాదకుడు గానుండి సర్దారు మంగళసింగు గారు రిటుల ప్రకటించిరి, "పంజాబులో స్వరాజ్యమునందను తామే చలాయించుటకు అకాలీలు నిశ్చయించిని నేను కాకనాదలో అకాలీ పత్రికలో నొసగిన యుపన్యాసమునందు నుడివెరిసి చేరిక వకటము నిరాధారము. ఇది కేవలము కల్పితము. సిక్కు మతధర్మములకు విరోధము. సిక్కు మతమునకు సర్వసమర్థమును ప్రజాపాలకులయందు మూలాధారములు. సిక్కుల రాజ్యము నుండే సిక్కు మతధర్మమునకు చాలభంగము కలిగినది. సిక్కు దేవాలయము నుండునానకే అకాలీ ఉద్ద్యమ మేర్పడింది. ఒక మతియూ రింగి మతియూవారికై నిధికారము చెంగించుట గొప్ప అనర్థము. దేశమునందు నిలసిన "సన్ని మతసంలవారి మేలుకోరటము అన్ని మతసంలవారి ప్రతినిధులను కలసి యొనరించు సర్వప్రజా పరిపాలనమునే సిక్కులు కోరుచున్నాను" అని మంగళసింగుగారు ప్రకటించిరి.

చిట్టిప్రత్యుత్తరము వచ్చెను: మిమనరుగారు చెప్పిరి.
ఇట్లుచేసి మేడ్టిగారి నద్దనుండి ఖరారువామాయా పుచ్చుకొనుటకు పరబుగారు రాక్షేపింతురామని ఉస్మాను సాహెబుగారు రదిగిరి.

ఇట్లుచేసి నిస్సంశయముగ ఆక్షేపింతునని పరబుగారు దిగ్గర ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. కావలసిన వస్తువు, కలహలను పుచ్చుకొని అందులకు మాత్రము ఖీని యొసగవచ్చునని పరబుగారు చెప్పిరి.

విషయము నంకిటిని మరల కమిటీకు బంపవలెనని జి. నారాయణస్వామి వ్యాసారావు గారి సవరణను బలపరచిరి.
అధ్యక్షుడు:- ఈ విషయమును రెండు కమిటీలకు సమాధానము ఇదివరకే వచ్చించియుంచెను. మేడ్టిగారు రాగల మాసముననే వెడలదలచుచున్నాను. మన యభిప్రాయమునకై నిశ్చయముచారు తొందర పెట్టుచున్నారు. ఇట్లుండ మరల దీని పునరాలోచనకు బంపుట శ్యామలము అని నేనుకురుచున్నాను.
ఇంత యభ్యుయై విషయమై తొందరపడుట ధర్మముగ లేదని డాక్టరు కామతుగారు చెప్పిరి.

అంతట జాయింటు కాన్స్ట్రక్షన్ పునరాలోచనకు బంపవలెనని నూచన వోటుకు పెట్టిగా 16 గురు అనుకూలముగను 6 గురు ప్రతికూలముగను నుండిరి, ఆనూచనయే అంగీకరింపబడెను. అంతటితో నాటి సభ ముగిసెను.
విలంబిత సమావేశము మరల లేవు సాయంకాలము జరుగును.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924వ సం॥ ఫిబ్రవరినెల 20 వ తేది

బుధవారము

హెయిలీగారి పం దెము

తుడకు తమ పంతుమే నెగ్గెనని హెయిలీగారు గర్వపడవచ్చును. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి వార్తల వెంట వార్తలబంపి, హెయిలీగారి యభిమతమునే వారును అంగీకరించుచుంటు జేరిరి. లాన్సుబరీగారి సూచనవలన, రాయల్ కమిషను నియామకము నకు ప్రభుత్వము వారికి కారము జూపెద యేమో నని తలంపబడెను. అట్టి పొరబాటు జరుగకుండ, హెయిలీగారును ఇండియా ప్రభుత్వమువారును కట్టు దిట్టము గ మించిరి. ఏ రిటుల బాగ్రత్తపడుటవలన, ఒక్క లాభముమాత్రము గలిగినది. రాయల్ కమిషను ఏర్పాటును ఇండియా ప్రభుత్వమువారే ఆమోదించియున్నచో, జాతీయపక్షమునందు చీలిక ఏర్పడెడిది. తమ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ బోవుటకు, రంగాచార్యులు ప్రభుత్వములకు కష్ట మేర్ప డెడిది. కాని, హెయిలీగారి రిట్టిచిక్కును దొలగించిరి. తాము సూచించిన డిపార్టుమెంటులు విచారణను వారు విడువరయిరి. లేబరు ప్రభుత్వము వారుగూడ తమను బలపరుచుటచే, హెయిలీగారికి మరింత ప్రోత్సా హము గలిగెను. హెయిలీగారి గుండె దిగులుదీరి యుండవచ్చును. లేబరు ప్రభుత్వమువారి రాకవలన నుపద్రవములేదని నిశ్చయమగుటచే, అధికారవర్గ మునకేమి, లండను పైమ్ము మొదలగు పత్రికల కేమి, మితిలేని సంతనము గలుగవచ్చును.

సర్ పి. యస్. శివస్వామి అయ్యగారు పైతము రాయల్ కమిషనును నియమింప గోరిరి. హెయిలీగారుమాత్రము, తమ సంకుచిత ధోరణిని విడువరయిరి. వీరి ప్రగల్భములు ఆశ్చర్య ము గలిగించక మానవు. సంస్కరణముల నామోదిం చెడినా రెవ్వరును లేకబోయినను, సంస్కరణముల మీదనే తమవాదము నాధారపరుచుకొనుట విచిత్రము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారింత మేలుజేసినను, వారిపై నింకను ప్రజలు ఆవిశ్వాసముజూపుట పాడి గాదని, హెయిలీగారు సూచించిరి. అతివాదులు మిత వాదులను భేదములేక ఎల్లరును ఆవిశ్వాసమునంతగ జూపుటకు కారణ మేమైయుండునో, హెయిలీగారి కింతవరకు దెలియలేదు గాబోలు. హెయిలీగారి యుద్దేశ్యము ప్రకారము, ప్రజలదుష్టబుద్ధియే కారణమై యుండవచ్చును. హెయిలీగారు తమ కన్నులను చెవులను మూసికొనినంతమాత్రమున, లోకము సత్యమును గ్రహించుకుండునా? లోకాతీతపురుషుడగు గాంధీజీహాత్ముడు అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించుటకు కారణము, కేవలము దుష్టబుద్ధియై యుండవలెను. లేకున్న ఉన్నాదమయినను కారణమై యుండవలెను. మహాత్ముని విషయమై యీ రెండు కారణములను అంగీకరించుటకు, శత్రువులయినను పెనుదీయక మానరు. అట్టితరీ, అసహాయోద్యమము జనించుట కెట్టికారణములు గలవో, వానిని సవరింపక ఏమియు తెలియనటంకం అభినయించుటచే ప్రయోజన మేముండును?

భావిచారిత్రమే ఇండియా ప్రభుత్వ వైఖరిని సమర్థించునని, హెయిలీగారు సంతసించుచున్నారు. కాని, మహాత్ముని దృక్పథము న్యాయమయినదని లోకమంతయు ఇప్పుడే గ్రహించుచున్నది. హెయిలీగారు తమ వక్రత్వసామర్థ్యముచే లోకము సంతోషముపెట్టదలచినను, లాభములేదు. ఇంగ్లండు అన్య దేశముల స్వాతంత్ర్యము విషయమై నుదారబుద్ధితో ప్రవర్తించియుండవచ్చును హిందూ దేశముపట్ల మాత్రము అట్టివైఖరిని జూపలేదు. స్వాతంత్ర్యపుకోర్కె పైతము నిరోధింపబడుచున్నది. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమున మనుష్యులు మారినంతమాత్రము, హిందూ దేశమునకు సంబంధించినంతవరకు పద్ధతులు మారజాలవని, హెయిలీగారు చాటుచున్నారు. ఈసంగతిని చాల కాలముక్రిందట గ్రహించియే, తమపై తా మా ధారపడియుండవలె నని, మహాత్ముడు ప్రజలకు బోధించెను. ఇండియాకు సంబంధించినంతవరకు, ఇంగ్లండులో నన్ని పక్షములవారును ఒక్కరీతిగనే ప్రవర్తించెదరని హెయిలీగారు బహిరంగముగ చాటుట, లేబరుపక్షమునకుగాని లేబరు ప్రభుత్వమునకుగాని గౌరవప్రదము గాదు. తమగౌరవమును నిలుపుకొన దలచుచో, లేబరు ప్రభుత్వమువారు హెయిలీగారి ప్రతిపాదనమును బూర్తిగ నిరాకరించుట శ్రేయస్కరము.

హెయిలీగారి ప్రతిపాదనము సరియగుచో, లేబరుపక్షమువారిదివరకు జేసిన వాగ్దానములు నిరర్థకములని జేలుచున్నది. లేబరు ప్రభుత్వమునకు కొన్ని చిక్కులుండవచ్చును. కాని దేశగౌరవమును మలినపరచు విషయములు గనుపించినపుడు, వానిని తొలగించుటకు లేబరుపక్షమువారు వెనుదీయటంకం లేదు. నికృష్ట జీవనముకన్న, కొలదికాల మయినను గౌరవముతో మెలగుట మేలు. లేబరు పక్షమువారు ఇంగ్లండులోను, వెలుపలను తమ పలుకుబడిని విస్తరింపజేసికొనుట కిదియే మార్గము. ప్రథమ పరీక్షాసమయముననే, లేబరుపక్షమువారు తమ ధర్మమును కోల్పోవుట, భావి పరిణామమున కనుకూలము గాజాలదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు తమ మొదటి యుద్దేశ్యములను మార్చుకొనిరని, హెయిలీగారి రిథిక్షేపించిరి. నెహ్రూ గారి సంగతిని యొప్పుకొనిరి. ఇతరులను తమతో గూడ దీసికొని బోవుటకు, తమ తీర్మానముల బలమును తగ్గింపవలసివచ్చెనని, నెహ్రూగారు బదులు జెప్పిరి. కాని, హెయిలీగారి ఎత్తిపూపువలన నేమి ప్రయోజనము? నెహ్రూగారు తమ తొంటి తీర్మానమును ప్రతిపాదించియున్నచో, ప్రభుత్వమువారు దాని నంగీకరించియుందురా?

అంగీకరింపరని తెలిసిన సంగతియే. అట్టితరీ హెయిలీగారి తీరులకు నీతులగఱపుట కర్హులు గా నేరరు. రాండుటేబిలు సమావేశమును ఏర్పరుచుచో, బ్రిటీషు ప్రతినిధు లెవ్వరును దానిలో గూర్చుండజాలరని, హెయిలీగారు బలుకుట, వారి నిరసనభావమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. దీనినిబట్టి ఏమనితేలును? భాంతీయులతో సమాధానపడుటకు, బ్రిటీషువారి కేమాత్ర మిష్టము లేదనియేగడ. హెయిలీగారు తమ యభిప్రాయమును ఖండితముగ దెలిపినందులకుమాత్ర మభివందనీయులు. జాతీయ పక్షమువారి సంకుచితాశయములకు గూడ, వీరు పెడచెవినిజెట్టిరి. వ్యవహారము త్వరలో తేలిపోయినది. జాతీయపక్షమువారికిమీద ప్రతిష్ఠంభములను పూర్తిగ కొనసాగింపవలసి యుండును. దీనిఫలిత మేమగునో త్వరలో తెలియగలదు. స్వరాజ్యమును దయాధర్మముగ ప్రసాదించుట, అసంభవ మని నూత్రము, ప్రజలు గ్రహింపవలెను. స్వశక్తి నుపయోగించి, స్వరాజ్య నిర్మాణమునకు బూన

వలెను. ఇది యొకరింటిలో పెండిగాదు. భారతీయులందరకును యీ విషయ మత్యవసరమయినది. మహాత్ముడు బోధించిన ధర్మమును నిర్వహించుచో, ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారున్నను, విజయము గలుగక మానదు. హెయిలీగారు వైచిన పందెమునకు భారతీయులు జెప్పదగిన జవా బిదియే. మహాత్ముని సిద్ధాంతముల సత్యము, సామాజ్య శాసనసభలో పైతము స్థిరపడుచున్నది. వానిని నేఫలపరుప నెవ్వరు కృషి నలుపుదురో, వారు ధన్యులు.

హార్ని మెనుగారి నిషేధము: హైందవశాసనసభ

హార్ని మెనుగారు హిందూ దేశమునకు రాకుండు జేయబడిన నిషేధమును తొలగింపవలయు నని, వి. జే. పటేలుగారు సామాజ్యశాసనసభలో దెచ్చిన తీర్మానము, సభ్యుల చే నంగీకరింపబడినను, హెయిలీగారిచే తీవ్రముగ నెదిరింపబడెను. హెయిలీగారిచర్య "కడుసీచమని" మాలవ్యాగారు జేసిన వీర్రాజ సత్యదూరముగాదు. అయిదునందత్వరములక్రిందట, ఎట్టి కారణము జెప్పక, హార్ని మెనుగారి నిషేధమునుండి వెడలగొట్టియుండిరి. మాంటాగూగారి నీవిషయమై ప్రశ్నింపగ, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిపైన నీభారమును మోపిరి. హార్ని మెనుగారు ఘోరనేర మొనర్చినయెడల, వారిని ప్రాసిక్యూటుజేసి విచారించుట ధర్మమై యుండెను. ఇప్పటికిని ఆమార్గము నవలంబించుటకు, హెయిలీ గారి సంగీకరించుటలేదు. బొంబాయికానికలు పత్రికలో అసత్యపు తంతివార్త యొకటి ప్రచురింపబడెనట. ఈవార్త సరిగాదని తెలుపుచు, పిమ్మట పంపిన వర్తమానమును, అధికారులు బొంబాయి కానికలు పత్రికకు జేరినయరయిరి. హార్ని మెనుగారు జేసిన దోష మేమియో తెలియదు. హిందూ దేశమును ప్రేమించినందుల కితడు తన జన్మస్వాతంత్ర్యమును కోల్పోవవలసివచ్చెను. హార్ని మెనుగారు హిందూ దేశమునకు వచ్చుట వాంఛనీయుముగాదని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి పుటికిని అభిప్రాయ పడుచున్నటుల, హెయిలీగారు దెలుపుచున్నారు. బొంబాయి ప్రభుత్వము వారు భిన్నముగ దలచినయెడల మాత్రము, ఇండియా ప్రభుత్వము వారిభ్యంతర పెట్టరట. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమును, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు సామాన్యముగ బోనాడుదురా? ఇండియా ప్రభుత్వముపై ప్రజలకు విశ్వాసము లేనందులకు, హెయిలీ గారి రాశ్చర్యము జూపిరి గాని, హార్ని మెనుగారి స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించుట మొదలగు చర్యలు ప్రజలలో విశ్వాసమును పురిగొల్పునా? హార్ని మెనుగారిపై నేరమునుమోపక, వారిని విచారణకు దేశ, ఇంతకాలముజరిగినను, హెయిలీగారిని పశ్చాత్తాపము జూపకబోవుట, ప్రస్తుత పరిపాలన విధానమునకు ఫలితము. హార్ని మెనుగారి నిషేధమును తొలగింపవలయునని, శాసనసభవారు గావించెడి తీర్మానపుగతి యేమగునని, పటేలుగారు ప్రశ్నించిరి. ఇతర తీర్మానముల గతియే దీనికిని పట్టునని యూహింపవచ్చును. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు బాధ్యతవహించి, హార్ని మెనుగారి నిషేధమును తొలగించుచో మాత్రము, హెయిలీగారు తమ పంతుమును విడిచెదరట. అంతియగాని ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించి, వీరు సామ్యమార్గమునకు బూనుకొనరు. ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి, అధికారులు నడుచునపుడే, దేశమునకు శుభము చేకూరును. స్వరాజ్య సిద్ధివలన గాని, యిట్టి యనుకూలఫలితము గలుగ నేరదు.

శ్రీశేషులగు పేరి నారాయణమూర్తి పంతులుగారు పేరి నారాయణమూర్తి పంతులుగారి మరణము, మద్రాసు ఆంధ్రసంఘమునకు తీరనికొరతను వాటిల్ల జేయుచున్నది. పంతులుగారు తమ సామర్థ్యాతిశయము మూలమున చెన్నపురి న్యాయవాదులలో ప్రసిద్ధిపడసిరి. ఆంధ్ర న్యాయవాదులకు పేరు దెచ్చిరి. వీరు చెన్నపురికి వచ్చిన యనంతరము, ఆంధ్రయువకులు పలువురు వీరియొద్ద శిక్షితులై, బైకివచ్చుచుండిరి. మొదటినుండియు, వీరు ప్రజాహిత కా ర్యములలో పాల్గొనుచు, జాతీయవాదులుగ మెలగుచుండిరి. అసహాయోద్యమ మారంభమయిన పిమ్మట, వీరు వెనుకటివలె ముంకకు రాకున్నను, జాతీయోద్యమమునకు పలుభంగుల తోడ్పడుచుండిరి. వీరికి ఆంధ్రోద్యమాభిమానము మోడుగనుండెను. ఆంధ్రుల యభ్యుదయమునకై జరిగెడి వ్యవహారములకు వీరు చేయూత నెసగుచుండిరి. ఇంతియగాక, విద్యార్థులకును, బీదలకును, బంధుగులకును, వీరు గావించిన సహాయము మిగుల ప్రశంసార్హమై యొప్పుచుండెను. వీరి గృహము నిరంతరము ప్రదానమునకు ఆలవాలమైయుండెను. వీరి సహజ సౌజన్య భావము, పలువుర నాకర్షించుచుండెను. వీరి కాలమరణము మిగుల సంతాపకరము. వీరికి జబ్బుచేసిన సంగతినిగూడ పలువురెఱుంగరు. వీర యాత్మకు శాంతిగలుగుగాక యని గోరుచు, వీరి మరణమునలన గుండె కుటుంబమునకును, బంధు మిత్రాదులకును మా సానుభూతిని దెలుపుచున్నా రము.

బెంగాలు రాష్ట్రము :
కేంద్రప్రభుత్వమున కీయవలసిన ధనము దారిద్యమును నటించి, బెంగాలు రాష్ట్రము వారు కేంద్రప్రభుత్వమున కీయవలసిన ధనబాధ నుండి, ముందే తప్పించుకొనిరి. మద్రాసురాజధాని భారమును తగ్గించుట కింతవర కెన్ని ప్రయత్నముల జేసినను నవి విఫలమగుచుండెను. బెంగాలు శాసనసభలో బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టుచు, ఆర్థిక సభ్యు లీవిషయమై ముచ్చటించిరి. బెంగాలు రాష్ట్రము కేంద్రప్రభుత్వమున కీయవలసిన సొమ్మును, మరల నీయవలయునని భలవంతపెట్టుచో, బెంగాలు ముందుకు నడుచుటకు వీలుండదని, వీరు స్పష్టపరచిరి. బెంగాలు శాసనసభ్యులుగూడ నీ విషయమై తీర్మానమును గావించిరి. కేంద్రప్రభుత్వము తనవై తానాధార పడియుండవలెను గాని, రాష్ట్రములపై నాధార పడుట అసలే తక్కు. అన్ని రాష్ట్రములను తమపై మోపబడిన భారమును నిరాకరించినగాని, కేంద్ర ప్రభుత్వము మేల్కొనునని దోచదు.

మద్రాసు కార్పరేషను: గాంధీమహాత్ముడు గాంధీమహాత్ముని విడుదలకై తమ సంతసమును దెలుపుచు, బొంబాయి కలకత్తా కార్పరేషనులు తీర్మానించినను, మద్రాసు కార్పరేషను వారితవరకు మానము దాల్చి యుండిరి. నిన్నటి దినము తెలివిచెచ్చుకొని, వీరుగూడ నొకతీర్మానము గావించినందుకు సంతసించెదము. ఈ తీర్మానము కార్పరేషను వారి సంతసమును దెలుపుచు, మహాత్ముని విడుదలజేసినందుకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞతనుగూడ దెలుపుచున్నది. మద్రాసు కార్పరేషనువారిప్పటికయినను, మేల్కొని నందులకు వారి నభినందింపవచ్చును. హిందూదేశ మంతయు నొక్కుమూడి తన యానందమును వెలిబుచ్చినది. మహాత్ముని ఫందేశమును నిర్వహించుట కికమీద తదేకనిష్ఠతో పాటుపడగలిగినపుడే, ప్రజల సంతోషాతిశయము సార్థకమగును.

భారత శాసనసభ

హర్షిమనుగారి ప్రవాసమును తొలగింపవలెనను తీర్మానము

హోటు వుచ్చుకొనకుండగనే అంగీకరింపబడుట

“ప్రభుత్వము వారి నైచ్యము విచారకరము”

అనధికార సభ్యుల తీర్మానములపై చర్చ
ధిల్లీ, ఫిబ్రవరి 19:—కేంద్ర అనధికార సభ్యుల తీర్మానములను చర్చించుటకై భారత శాసనసభ మరల సమావేశమయెను. సభకు హాజరైనవారు ఒహువల్లభుగ నుండిరి.
 1818 రెగ్యులరను రిక్రెండ్ నిష్పాదించిన ప్రభుత్వ ఖయిలీకేసులను విచారించుటకై నియమింపబడిన యద్దరుజడ్జి విషయమై గయాప్రసాదసింగుగారు శ్రద్ధింపగా, అజడ్జిలు హైకోర్టు జడ్జిగారినియు, సీనియరు సెషన్సు జడ్జిలనియు సర్ మాల్గుం హాయిలీగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.
గయా ప్రసాదసింగుగారు:—అయ్యో, అజడ్జి రిద్దర శేల్లేయి!
సర్ మాల్గుం హాయిలీ:—వారేషే ను ఒహిర గవరం చుటకేమైన ఆక్షేపణగలకేమో నను బెంగాలు ప్రభుత్వము వారిని కనుగొనెదను. ఈసభ్యు కలకత్తాలో ఉరికిత విధింపబడిన రకంవారి క్షుట్రులని భయ ముండివుడు ఆ భయోత్పాతమునకు గురియగు నవ్యోగులసంఖ్య పెక్కువ జేయుటకు బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు తొరరయే చెప్పురచ్చును.
గయా ప్రసాదసింగుగారు:—చిత్రే రాజప్రతినిధిగారు యీ విషయమంతయును యద్దరు హైకోర్టుజడ్జి విచారించుట కేప్ప రపబడెనన్న మాట తప్పేనా?
సర్ మాల్గుం హాయిలీ:—అవిషయము యద్దో సెషన్సుజడ్జి విచారణకంపబడెనని నేనిదవరకే దెల్పియుంటిని. (అ.వె)
ప్రత్యుత్తరముల యనంతరము : బీరుద్దీను అహమ్మదుగారు ఈక్రింది నూచనలను క్రమక్రమముగా శాసనసభలోనికి దీసికొని రావలయునని ప్రతిపాదించిరి.
 (1) మహమ్మదీయు లధిక సంఖ్యాకులుగ నున్న రాష్ట్రము నందు మహమ్మదీయులకు నూటికి 52 చొప్పున ఇతరులకు 48 చొప్పునను,
 (2) మహమ్మదీయైతరు లధిక సంఖ్యాకులుగ నున్న రాష్ట్రమునందు మహమ్మదీయైతరులకు నూటికి 75 చొప్పునను మహమ్మదీయులకు నూటికి 25 చొప్పునను. రాష్ట్రముకేంద్రశాసన సభల కెట్టియందును ఇవ్యోగకాళులందును సాధ్యమైనంతకు ప్రాతినిధ్యము నొసంగలెను.
**ప్రతిపాదకుడు తనవాదము లెలమియిచు బెంగాలువారి యొడంబడికను, భారతజాతీయ యొడంబడికను నెదవారింపెను. ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తవ్యవస్థ ప్రాబలాదపచయి, అల్పసంఖ్యాకులుగ నంగీకరింపబడినవారి పక్షమున నిల్లు గోరుచుంటిని యు నడిచెను. ఈతీర్మానములను వెంటనే ఆచరణలోనికి దేసలెనని గోరుటలేదు గాన చాలసరసముగనున్నది కల్పింపదీయగూడు ప్రతిరాష్ట్రమునందును గల మహమ్మదీయులసంఖ్య నుదహరించి తాను గోరిన ప్రాతినిధ్యము శ్యాములుగ నున్నదని నుడిచెను.
**మహమ్మదు యాకుల్ గారు తీర్మానము నెదిర్చి ట్టి యొడంబడికల నిర్ణయించుటకు భారత శాసనసభ తగిన ప్రవేశము గాదని నుడిచిరి. ఈ విషయము చాల కంటు యుతమైనది. బెంగాలు ఒడంబడిక ఒక్క హిందువులచేతనే గాక, మహమ్మదీయులచే గూడ నిరసించబడెను. సంయుక్త పరగణాల మహమ్మదీయు లాయొడంబడిక నెంత మాత్ర మంగీకరించుట లేదు, జాతీయ యొడంబడిక తయారు చేయబడినచో నీ సమస్య పరిష్కార మగును.
కల్పింపదీయగారు:—నేను కోరుకొని జాతీయ యొడంబడిక గాదు, ప్రభుత్వ యొడంబడిక.
గులాం బారిగారు.
గులాము బారిగారు, తీర్మానమునం దధికముగ గోరి లేదనియు, కొన్ని విషయములలో నిది ఒక్కొక్క యొడంబడిక కంటే గూడ నెక్కువబడియున్నదనియు తీర్మానములను చెందు రాష్ట్రములలో మాత్రము మహమ్మదీయులు త్యాగ మొనర్పవలసి యున్నదనియు మిగత రాష్ట్రములందు హిందువులు త్యాగ మొనర్పవలె ననియు నుడిచెను. కాని త్యాగము లేనిది పని జేయాలము. మహమ్మదీయులను సత్ప్రతి పరచియుంచిననే స్వరాజ్యమును రక్షింప వీలగును. భారత ప్రభుత్వముం దధిక****

భాగము మహమ్మదీయులు గలరు. అందుచే వారి హక్కు మరంత బలపడుచున్నది. జాతీయ యొడంబడిక ఇంకను రచింపబడలేదు. ఈ విభజన స్కూలును దృష్టితో నుంచుకొనవలె నని మాత్రమే తీర్మానము గోరుచున్నది.
దొరస్వామి అయ్యంగారు.
హిందువులు చాల విచారవృద్ధులు ను ను గన్పరువలె ననియు, మహమ్మదుల సోదరులు గోరిన హక్కుల నొసగవలెననియు గాంధీగారు సంజేక్షమున దెలిపిరి. అందుచేత, ఈ తీర్మానము వోట్ల విభజనము జరుగు నెడల నేనీ తీర్మానమును మనఃపూర్వముగ ఒలపించెదను. కాని బీరుద్దీను అహమ్మదుగారు తీర్మానము మోక్షభో వాదింప దగినదిగాదు. వారు దీని నుపసంహరించుకొనినచో చాలబాగుగ నుండును.
పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ
 నిన్ను నీసభియం దత్యధిక సంఖ్యాకులచే నామోదించబడిన తీర్మానము అల్పసంఖ్యాకుల సమస్యను రాండుటేలిం సమాజేక్షమునా చర్చించి పరిష్కరింపవలెనని దెలుపుచున్నది. ఆతీర్మానము నుపసాదించిన తరువాత నీసమస్యను రాండుటేలిం సమాజేక్షమునందు చర్చించుటందే నీసభవా రీతీర్మానమును అంగీకరించుచో, నిన్నటి తమతీర్మానమును అణగదొక్కినవారిగుదురు. రాండుటేలిం సమాజేక్షము, సాంఘికసమస్యల పరిష్కరించుటకు తగిన సాధనమని యొంది సభవారు నిన్ను నామాతనను అంగీకరించిరి. ప్రభుత్వమువారి కీసమస్యను పరిష్కరించుటకు కావలసినంత వ్యవధిని అవకాశమును నొస గితిమి. ప్రభుత్వమువారు వాని నుపయోగించుకొనుటకు ప్రయత్నింపని యెడల, వారితో సంబంధము లేకయే ఈసమస్యను మనము ప్రత్యేకముగ పరిష్కరించుకొనలము. ఈవిషయమున శ్యాములకు పరిహారముగా నామించుటకు నేను కానరాకాదు. ఈ విషయమున మాకు సంపూర్ణమగు సానుభూతి గలదు. త్వరలోనే సమాజేక్షము గానున్న రాండుటేలిం సభవారువూడ నున్నారు. వారు రావిషయమును సుత్పప్రేరముగ పరిష్కరించెదను. గాంధీమహాత్ముడు మహమ్మదాలీగారికి వ్రాసిన లేఖ యందు హిందూ మహమ్మదీయులమైత్రీక తన తీవ్రతనుసరించి నొస గెదని దెలిపెను. ఈమహాసమస్యను పరిష్కరించుటకు చాల మంది మహాపురుషులు ప్రయత్నించిరి. కాని గాంధీమహాత్ము డొక్కడు మాత్రమే మహమ్మదీయసింహమున, హిందువుల సాధు స్వభావయుగు గోవును ఒక్కచోటికి దీసికొన కాగలిగెను. కాని అది చాలస్వల్పకాలము మాత్రమే నిలచెను. గాంధీ గారిని ప్రభుత్వమువారు నిష్పాదించియుండెని యెడల, చాల కాలమునకు పూర్వమే, హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రీ కార్యక్ర ముగ స్థిరపడినాయెడదని క్షమా యభిప్రాయము. మహమ్మదీయ సంఘాభిసాయమును గమనించుటకు శ్యాములుగ వ్యాధము పూర్వకమగు ప్రయత్న మొనర్పబడును. నాకు హిందూమతము నందు గాఢమగు విశ్వాసముగలదు. విషయ మహమ్మదీయ మత ముయెడల గౌరవమున నన్నెవ్వరును గెలవాలరు.
దొరస్వామి అయ్యంగారి వాక్యముల గురించి నుడువుచు, నాతను దక్షిణమున మద్రాసునుండి కచ్చుకుచే ప్రాతినిధ్య విభాగములయొక్క ప్రాతినిధ్యమును వారుగ గమనింప నేరడయ్యెనని మోతీలాలుగారు నుడిచిరి. ఈ విషయమే, ఈత్రు హిందూ స్థానమున హిందూ మహమ్మదీయ కలహములకు గారణము. ఇట్టి విషయములను ఈ సభవారు చర్చించి పరిష్కరింప జాలరు. ఈసమస్యను పరిష్కరించుటకు యత్నించుటకు ప్రభుత్వ మువారు. జేతములోని వివిధసంఘములవారి అన్వేషణ మొక్కటియే ఈసమస్యను పరిష్కరింపలదు. ఈరెండు సంఘముల మధ్యగల వివాదముల పరిష్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారు లేమైన కావనముల నొసర్పిరా యని యాకూలుగారు నిన్ను శ్రద్ధించిరి. ఈవిషయమున యాకూలుగారితో నేటిభవింకాలను. ప్రభుత్వ మువారి విషయములలో భాగముల నొసర్పకుండుటయే మేల యొక్క.

బెంగాలు శాసనసభ

మంత్రులలో విశ్వానరాహిత్యము

తీర్మానమును నిరాకరించినందుల కధ్యక్షుడు కారణముల దెలుపుట

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 19:— బెంగాలు శాసనసభ ధ్యక్షుడు గౌ. హెచ్. ఇ. ఎ. కాటన్ గారు, 72 వ స్టాండింగ్ ఆర్డరు ప్రకారము, మంత్రులయందు విశ్వాసములేదను తీర్మానము నుప పాదించెదనని ఒక కృతాజ్ఞపత్రమును నోటీసు నొసగగా దానిని నిరాకరించినందులకు కారణముల దెలుపుచు నొక ప్రకటనను గావించెను. అండ్రిట్టుగలదు.

నోటీసు నొసగినభంగము ఒక స్టాండింగ్ ఆర్డరు వాదా రముగ చేరినది. అందుచే నది, భారతీయభుత్వపట్టము క్రింద నేర్పరుపబడన నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ నుండజాలదు. ఈశాసనముక్రింద నొసరబడిన నిబంధనలలో వివరింపబడిన విషయములను చేర్చించుటకు కొన్ని నిబంధనల నేర్పరుపకలేదనియు, ఆ నిబంధనలను మార్పుటకు స్థానికశాసనభటు మాక్కులేదనియు శాసనమున గలదు. 22 నిబంధన ప్రకారము అందు దెలుపబడిన కారణములచే నేదేని తీర్మానముపై చర్చను నిరాకరించుటకు గవర్నరున కధికారముగలదు. ఈఅధికారము శాసనమున నొసగబడినది. అందుచేనే స్టాండింగ్ ఆర్డరును ఆయధికారమును తీసివేయజాలదు. అందుచే 72 వ స్టాండింగ్ ఆర్డరు, గవర్నరు ఉప వ్యాసములోని వివాదాస్పదమగు భాగములపయి చర్చజేయిటకు వర్తింపవలెదను. అట్టి గావనో అధ్యక్షునివ్యాగగా గవర్నరును సందేశమును పేర్కొని, గవర్నరు 22 నిబంధన ప్రకారము తన అధికారమును పయోగించి నకకాశము లేకుండ నొసర్చి వివాదములు గల ఏ విషయమువయినను చర్చింప వచ్చును.

ఈవిషయమున పార్లమెంటరీ ప్రాంత దారులు ననుసరించుటకాని, వానిని అనుసరింపక పోవుటగాని ఏమియు లేదు. సభ్యుని అదర్శనమును సంపాదించుటకు, తగు సమయములకు, ఆవకాశములను దొరకగలవు. ఇందుకు చాలమార్గములు గలవు. మంత్రులుపాదించు బిల్లులను గాని తీర్మానమును గాని నిరాకరింపవచ్చును. వారిజేతనములకు గ్రాంట్లు గోగునవచ్చును వానిని నిరాకరింపవచ్చును. గ్రాంట్లు రాబోవుమాసమున చర్చకు రానున్నవి. మంత్రులచర్చలలో నీటివలదగినవియు, ప్రజాశ్రాముఖ్యము గలవియు నగు విషయములను చర్చించుటకు చర్చ వాపి యుండవలెనని ప్రతిపాదనను జేవచ్చును. మంత్రులొద్దకు కార్యములలో నొకదా విషయ మైతీర్మానమునకు నోటీసునొసగి, అయిదు తియ్యబడినయెడల బిల్లు వేసి దానిని చర్చింపవచ్చును. అట్టితీర్మానము ప్రభుత్వమువారి కిచ్చునైయు ముందవలెను గాని, సరాసరి గవర్నరున కొక్కనికే సంబోధించి యుండరాదు. ఆ ప్రె.

జాతీయపక్షమువారి వైఖరి

సప్లి మెంటరీ గ్రాంటులను ఆమోదించెదరా?

ఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 19:— నేటిదినము సామాన్య శాసనసభ సమావేశము ముగియగానే మారతముగ ఏర్పడిన జాతీయపక్షము (నేషనలిస్టుపార్టీ) వారి సభజరిగెను. 20 వ తేదీన సప్లి మెంటరీ గ్రాంట్లు ఆమోదించబడును. అప్పుడు ఈపక్షమువారు అరలు వింపవలసిన విధానమును నిర్ణయించుటకై ఈసభజరిగెను. సభ వారు ఏవిధమున తీర్మానించినో తెలియదు. కాని స్వతహాసాతీ తీర్మానము విషయమై అలాచించుకొనటకు ప్రభుత్వమువారికి కొంత ఆవకాశమిచ్చుటయినదియు, ప్రభుత్వమువారి శృష్టి మారబడిన ప్రతిభటునము మార్చి నెలలో ప్రారంభింపబడవలయుననియు తేలు సప్లి మెంటరీ గ్రాంటులను వాటి గుణగుణములను కట్టి ఆమోదించవలయుననియు సభయందు తీర్మానింపబడినట్లు ఊహింపబడుచున్నది.

అఖిలభారత అంజుమానీ తారకీతవమ్.

11 వ వార్షికోత్సవము.

అమృతసభ, ఫిబ్రవరి 16:— సుశాన్యుడియల అఖిల భారత అంజుమానీ తారకీతవమ్ యొక్క 11 వ వార్షికోత్సవము ఫిబ్రవరి 23, 24 తేదీలయందు యిచ్చుట జరుగును. శాంతియొకర్తలకు శ్రేయ మిహింపబడుతున్నది అధ్యక్షుల వహింతుర్య (ఆ. ప్రె.)

ఒక స్త్రీన రెండు చేయుట

కొంతమంది సిక్కులు రక్షించుట

అమె లిరిగి పోలీసువారిచే పట్టుబడుట, అమృతసభ, ఫిబ్రవరి 16:— సియాల్కా టు సోలీసు వారిచే పట్టుబడుచున్న ఒక స్త్రీ కొన్ని దినములకును అమృత సభ జైలు సరిహద్దులలో ప్రవేశించెను. ఆమె వెంటబడిన ఒక సబ్బయినెస్పెక్టరు తుదకామెను అరెస్టుచేసెను. కాని ఆమెను టోంగా నెక్కించి నీసికొని పోవుచుండగా కొంత మంది సిక్కులు లాటీలు మొదలుగుజావిలో గుర్తులు నెక్కివచ్చి ఆమెను పదిలిచేసి వలసనియు లేళ్లన్న వానిపాణముల తీయబడుననియు చెప్పి నలు యనెస్పెక్టరును బెడదించి, నలు యనెస్పెక్టరు కొన్ని గుడ్డలు గాలిలోకి వదిలి, వారికొంచెముగా గాయపరచి గుంభాపెట్ట జూరెను గాని తుదకు ఆ సిక్కులు స్త్రీ నెత్తునని పోపోయిరి. అచటనున్న పోలీసు వారి యొకమయై పోర్టు చేయగా ఖాన్ ఖు బ్ ఖా లీ ఖాను ఎ. ఎన్. పి. గారు ఆ గుంపును తిమి దొంగలకు ఆ స్త్రీనినూడ పట్టుకొనును. (ఆ. ప్రె.)

ఇంకొక అకాలిజిత

1000 మందిని మరల జయిటోకు

పంపించుట కేర్పాటు

ఇప్పుడు జయిటోకు కెల్లిన 5.0 మందియును అచట అఖిల పాతమును సాగించబాలకపోయినవో మార్చి నెలలో మరల 1000 మందిని పంపుటకు ఏర్పాటు జరుగుచున్నది. అయ్య కల్లాలలోని అకాలిజితలు కాలి. డెను బ. కలడేరి ప్రజలకు బోధించుచు మార్చి నెల 21 వ తేదీకి అరెస్టుకరకు జైర వలెనని వారికి వర్తమానము పంపబడినది.

కంబాలులో చావ బాబా అరెస్టు 15 ఏళ్లు మునుము ఒక హిందూబాలిక శామెయింటనే ఎడలో కథించి. ఒక సిక్కు మరణము యీవారును కృత్యము నొనరించెనని తెలియజున్నది. (ఆ. ప్రె.)

హైదరాబాదులో మహాత్ముని

విడుదల ఉత్సవము

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి కుమార్తె ఏర్పాటు మహాత్ముని విడుదలచేసినందుల కుత్సన మొనరించుటకు గాను శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి కుమార్తె దక్కను హైదరాబాదులో నిన్న (18 వ తేదీ) సాక్షుంకాల మొకసభను ఏర్పాటు చేసెను. ఆసభకు 2000 మంది కచ్చిరి. వారును శామెతు గా రధ్యక్షుడివహించెను. చాలమంది యువనృసింధిరి. చాల తీర్మానము లామోదింపబడెను. ఆ. ప్రె.)

డాక్టరు నల్లూగారు కమిషన్ కావలెనని కోరుచున్నారు

కమిటీవలన లాభములేదు

అలహాబాద్, ఫిబ్రవరి 17:— రీడకు ప్రెసిడింట్ కో మాట్లాడుచు 40 లేజరుమందుకు సుఖాగారు కాశ్యాంక విధానాభివృద్ధినికై కమిషను నొక దానిని ఏర్పాటు చేయమితి శాదులు ఒత్తిడిచేయలేని చెప్పుచున్నారు. అఫీషియల్ కమిటీ వలన విశేష ప్రయోజనములేక. కమిషనువలన ముఖ్యముగా ఆ కమిషను ప్రస్తుతము యంగ్లాండునం యెన్నప్రభుత్వమువారిచే నేర్పాటు చేయబడినట్లయిన విశేష లాభముగలది నని వీరు తలంచుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

సరిహద్దు దొమ్మి

ఎదిరించినవారు ముగ్గురు చనిపోవుట

ఫిబ్రవరి 18: తేదీన టాంబుకు పశ్చిమమునకి మైశ్వరములో ప్రయాణము జేయుచున్న ఒకలాట్టికు వశతయే తా కలదెను. భిట్టాన్నీ భద్రగంగానీ చిగాను దొంగల నెడికొచ్చి పోట్లాడుటలో రిగ్గురు చనిపోయిరి. ఇద్దరికి గాయములు కలిగెను. దొంగలలో ఒకనికేరము చెయక జక్కెను. మరొకరికై చనిపోయినట్లు సక్కెను (ఆ. ప్రె.)

మైసూర్ శాసనసభ ఎన్నికలు

బెంగాళూర్ నగరపు ఎన్నికలు

21 బి. కే. పీ ఫట్టన్న కెట్టిగారు 1428 వోటు
సీ. యె. నరసింహయ్యగారు 919
మొదలియార్ గారు 118
సీ. అబ్దుల్ రీగాడు 105
డి. బి. ఫట్టన్న కెట్టిగారు 7020.

ప్రెసిడిసెంట్ ఎన్నికలలో పోల్లొన 16 గురిలో ఈకే. డి. 500 గురును జయమొందిరి.

జీ. పరశే శ్రీవత్సయ్యగారు వోటు 774
బీ. వి. బయ్యన్న వోటు 724
గోపాలస్వామయ్యగారు వోటు 722
యెం. పి. సోమశేఖరరావు వోటు 680

అంతర్జాతీయ పోస్టల్ మహాసభ

ఫిబ్ర, 16 ఫిబ్ర:— వచ్చే అంతర్జాతీయ పోస్టల్ మహాసభ జూలైలో సాల్ వూలో జరుగును. పోస్టు అండుమెల్లి గాపు డైరెక్టరు జె. జి. జి. అల్లూ గారు హిందూదేశీయతగా కెల్లెను. డి. యెం. మార్క్స గారు కార్యదర్శిగా నుండును.

బొంబయి గజదొంగ

చివరకు బాబరుదేవాను అరెస్టుచేసిరి

గుజరాతు మ దలమున మహాకీదన మొనరించుచు పోలీసువారిచే ప్రయత్నించుచు దిక్కుకుండ నింకవరకును తప్పించుకొనుచుండిన బొంబయిలో యను గజదొంగను పోలీసు వారు పట్టుకొనిరి. 2 నోదా సంస్థానమున పదా తాలూకాలో జూ. పూ. యలో పోలీసులొగాని యింకొందరు దొంగతనము చేయుటకు జేవాయును మరి నలుగురును యొనెల 17 వ తేదీ ఆదివారమునాడు గా తి అటకేగిరి. ఈసమాచారము తెలియగానే పోలీసు కమిషనురు ఖుజగే, నాయలు భోజుదాటు వాస్తాడే నూనెత్తెంటు పార్టికెగర్లను మరొకడను పోలీసు ధిటులును అచటకే ఆ స్థితియు సాదొంగలపైబడిరి. ఒక అరగంక వ కుమదొం లకును సోలీసువారిని పోరాడుముజరిగినది. చికితు దొంగ సుదీర్ఘపోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. రెండు పక్షములవారును తుపాకులను కాల్చుకొనిరి. అందువలన వాస్తాడే గారు బృతికొందిరి. (ఆ. ప్రె.)

భూకంపము

కీమ్మలో సాధారణమును తీవ్రతతో భూకంపము కలిగెను.

లాహోర్ మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలు

అబ్దుల్ అజీజ్ య. యెల్. సీ. సర్కార్ మొహిడీన్ మ. మార్క్స లాం మొహిడీన్ గార్లు 25 వ ఫిబ్రవరి జరుగనున్న మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలు అక్రమమైనవియు జయగదగనియు పిటిషన్లతో కట్టిరి. పిటిషియమవరుకు ఇంటరింగ్ కౌన్సిల్ ఏ. నీ యలాడదో నెంటునే తెలిపవలె నయి 20 వ తేదీవరకు అన్ని చర్యలను నిలుపవలెనయి సభ జడ్జి ఉత్తరువు నొసగెను.

నో టీ సు

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా రైఫ్ అస్సెస్మెంట్ కంపెనీ లి మి టె డ్

మొదటస్త్రీనివాక అందుకొనెనె లిమిటెడ్ (మిస్టర్ ఎం. కె. శ్రీనివాసన్, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు) వారిని మద్రాసు నందు మామఖ్య ఏకంటు పదవివండి తొలగించిన తరువాత మేము మద్రాసు, బాన్స్ చేసులో, నెకంసులైను లీచియండు, నెం 9/10 య భవనమునందు మాత్రాంచి అఫీసును 18-2-24 వ తేదీనండి ఏర్పాటుచేసియున్నాము.

ఏజెట్లు, కన్ వార్డు మొదలగు వారిందరు ఈదిగుత శ్రేణులచేసినవారికి తక్షణమే ఉత్తరములు వ్రాసి తెలుసుకొనవలెను.

సాలిడేహోల్డరు లందరునువారి (ఏమియునులను బొంబాయిలోనున్న హెడ్ అఫీసును మనియార్డు చేయవలెను. లేక కాగ్యోర్ని, రిపాలిటెయ్ నెం 289 య, మద్రాసు అను చిలాన మునుకు వండి ఉత్తరములు వ్రాయవలెను.

అల్లంబూరాదా అంతు కో., మేనేజరు, బొంబాయి.

Allum Bharucha & Co., Managers, Head Office: 11, Elphinstone Circle, Bombay;

గంజాంజిల్లావిషయములు

బరంపురములో పభలు

గాంధీమానప్రారంభము

ఉత్కళాంధ్రభాగ విభజనము

గంజాంమండలమున ఉత్కళాంధ్రభాగ విభజనవిషయమును తరిష్కరించుట కేర్పరచబడిన సంఘమువారి విచారణ నిపుడు జరిపినచో కాంగ్రెసుపక్షమునకు తక్కువ యభ్యంతరము కలుగును. ఉత్కళాసంఘమువారి తన కెట్టి నిరోధమును కలుగజేయజేయుటకు ప్రయత్నించినను, ఇప్పుడే విచారణ జరిపినచో మేము సహాయము చేయాలమని గంజాంమండల ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి ఆంధ్రాప్రదేశ్ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి తెలియజేసెను.

ఆంధ్రవిద్యుత్సంస్థ

ఈ సభ యీ నెల 16, 17 తేదీలలో ౫౦ సభాసభ్యులు హాజరై ఆధ్యక్షత క్రింద బరంపురమున జరిగినది. దత్తమండలముల నుండి ౬౪౪ తక్కిన అన్ని ఆంధ్రమండలముల నుండియు ప్రతినిధులువచ్చిరి. బరంపురం దివ్యజ్ఞానసంఘాధ్యక్షుడు డా. శ్రీయుత శాస్త్రి రామమూర్తిపంతులుగారు స్వాగతోపహ్వానము నొసంగిరి. ఆధ్యక్షుడు ప్రారంభోపహ్వానమున పిళ్ళేసోదరత్వమును గూర్చి మాన్యుటచేసెను. గాంధీమహాత్ముడు సహాయకర్య దగును గాని అవతారపురుషుడు కాదని నుడివెను. శ్రీయుత పెద్దిభట్ల నుబ్బారాయణుగారు (కాకినాడ) మాన్యుట చేయవలెనని గూర్చి యభ్యర్థనొందిరి. దివ్యజ్ఞాన సంఘ సందేశమును వివరించిరి.

“దివ్యజ్ఞాన సమాజమునకు విశ్వసోదరత్వమే మూలాధారము. ప్రేమయును సహనమును ముఖ్యాంశము. సర్వమతసౌహృదమే దోషహంకారము. జాతిమత వర్ణ విభేదము లేనియును తేవు. అస్పృశ్యులను వారు తన కేరకు ఉదారభావములతో నొప్పుచున్నది. అన్ని తెగలవారిని తనలో నిమగ్నుకొని జాలియున్నది. శ్రీమదు నైకమర్త్యమునకు గట్టి ప్రసాదినీ సమాజము చేసేయున్నదని” సభాసభ్యులుగారు నుడివెను. ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటలో సభ్యులకు బీదలగు నిరుడుపొరుగు వారికి సహాయము చేయవలెనని యొప్పుకొనెనుగాని ఖద్దరునుగూర్చి నొక్క చెప్పకుండ యొక్క కాక పూటలువేసెను. సేవయు త్యాగము నకసరమని చాల ప్రశంసించెను. చురుకూ దుదియైన కాంగ్రెసులంట్టి విధులలో తిరిగి ఖద్దరు ఎమ్మడు అతి మున్నితములగు ఖద్దరు బట్టలను సహకరియ్యునని యొద్దుకు గొనిపోయి చూపెను. సహకరియ్యునని గారు తమ ప్రాపంచిక సహాయముతో నెట్టి సంబంధమును లేనది చెప్పి ఆబట్టలను చూడవలెనని చూడలేను. ఆయన ప్రతిపదమును విడచివేస్తూనే ధరించి వచ్చెను. 17 వ తేదీ సభలో ఆయన గూడ భూమికిను గూర్చి మాన్యుటచేసెను. అహంకారమును జయించి సహజ భావధర్మములను అందరును యాత్మకుని కార్యములను సెరవేసవలెనని గీత బోధించుచున్నదని ఆయనగారు నుడివెను. పిమ్మట సభలలో తేలికని కావసరమనిగాను (మిల్లీట్రాక్) భావి ప్రవక్తనుగూర్చి మాన్యుటచేసిరి. ఆ ప్రవక్త గాంధీయైన గానయ్యును జిమ్మ కృష్ణ మూర్తియైన గానయ్యుని చెప్పిరి.

చిత్రములను బహిరంగకరములు

17 వ తేదీని సభాసభ్యులుగారు పురమండలమున ౫౦ పరకురారు పాత్రో, క్షీ, క్షీ, గాది రాఘవరావుగార్లు చిత్రపటములను బహిరంగకరము. రాఘవరావుగారి చిత్రపటమున వాసిన శ్యామలత శ్రీనివాసరావుగారి దానిని పురమండలమున కొనగిరి. రెండవదాని పాత్రోగారే యొసంగిరి. పీఠమును గూడ పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగారు కాసన సభ్యులుగారు పనిచేసేయించిరి రాఘవరావుగారికి మతమే విమల దర్శనము. పాత్రోగారికి విమల దర్శనము మతము ఆయనగారు నుడివెను.

బట్టలను నేయుల

బట్టలను నేయులు శ్రీయుత సల్ల కిరయ్యగారు కట్టించిరి. ఆయన 18 వ తేదీని సభాసభ్యులుగారు కట్టించిరి. చేతి మర్మముల తని మరల నుద్దేశించినవారు గాంధీ మహాత్ముడే యని పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు నుబ్బారాయణుగారు మహాత్ముని చాల ప్రశంసించెను. రాజకీయముగ చేతిమర్మములను కలిగిన ఫలితముతో తన కేమి నును సంబంధము లేదని సభాసభ్యులుగారు తెలిపిరి.

గాంధీమాన ప్రారంభదినము

ఈ తదితర దినోత్సవము జరిగినది. ఉత్కళా కాంగ్రెసు సంఘమువారు పిడుగుపెట్టి తిరిగి ఖద్దరు విక్రయించిరి. స్వకార్య

లీకమిషను

ధిల్లీలో విచారణ

ధిల్లీ, ఫిబ్రవరి 19:— పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను వారు నేడు విచారణ ప్రారంభించిరి. కాలముది సాక్షులను ప్రత్యేకముగ రహస్యముగ విచారించిరి. ఆ విచారణపరిషత్ వారిలో ప్రముఖులు భారతప్రభుత్వపు ఎడ్యుకేషను కమిషనరు జే. ఏ. రిచీగారును, రెవెన్యూలభివృద్ధి కమిషనరు సి. డి. యం. హింద్లే గారును గారు. (ఆ. ప్రె. నె.)

కావేరీగదా

మద్రాసు మైసూరు ప్రభుత్వములవారు విరళాలమునందీ వచ్చుచున్న కావేరీగదా విషయమై నిన్ను (సోదరమునాడు) ఒకసమధానమునకువచ్చిరి. ఈసమధానము ప్రకారము మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు కృష్ణరాజసాగర ప్రాజెక్టు విషయమై సమ్మతించిరి. ఇంకదాని ఆభివృద్ధివిషయమై ఉభయపక్షములవారిని లాభకారిగనుండునట్లు ఒకయోగ్యమును జేసిరి. ఒడంబడికప్రకారము మెటూరీపర్వతమునకు మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు కట్టలనియ్యవచ్చును. రెండు ప్రభుత్వములవారు వారివారి రాష్ట్రములలో నిటిపాడవల విషయమై ఆభివృద్ధి జేయుటలో వారుల సేవలనుకొనిరి.

బాబరుల కాలి కుట్రనేరము

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 18:— ముల్కరాబుర ఆలీఖాన్ (పినే రములో ఫిర్యాదిసాక్ష్యము ముగిసినతరువాత రెండవ రౌబరు ఆలీఖాన్ కుట్ర నేరములో మే జస్టి) టు విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. ఇందులో 36 గురు బాబరుల ఆలీఖాన్ విందమొకరుడెను. సెషన్స్ మేజస్టి) టు యార్. ఏ. బుల్లగారు. ప్రత్యేక ప్రభుత్వశ్యామవారి దివాన్ బహుదూర్ పిండి బానుగారు విచారణ మొనరి పెట్టిరి. లాలా రఘుభాగపానై గారు మద్రాసులో కొంతమంది తరఫున నిలువబడిరి ప్రతికా ప్రచారకులవై ప్రచురణజేయ మకుకాకాయను విషయమై ఆమోదించబడిన యుత్తరపు యిచ్చుటగూడ ముఖ్యతక అటుల నేయున్నది. కొద్ది యనెక్ట్ గురి యుత్తరపుతక ఎట్టి దియు ప్రమరింపనూడదు ఇందులోనూడ చాలమంది ఆప్రావకులుగా తిరిగిరి. 1 నె. ఆప్రావకుల తనకను నేడు చెప్పకొనెను. (ఆ. ప్రె.)

అమృతసరు హిందూసభ

అమృతసర, ఫిబ్రవరి 18:— హిందువులు కొరికప్రకారము యింటరుమిడియు కళాకాల నోటి స్థాపించవలెనని వీరు తీర్మానించిరి. ఆయిప్పటిని నిన్ను రాత్రి జరిగిన బహిరంగసభలో హిందువులక్షేమమును విచారించుటలేనని హిందూసభవారిని నిందించుచు ఒకటి గూర్చుచు, తెల్లలను ప్రచురించుటలేనని గాఢమున వీరి హిందూసభ పాఠశాలాధికారమునుండి తొలగింపవలెనని భరి. తీర్మానమును ఆమోదించుటచేసెను (ఆ. ప్రె.)

పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను

ధిల్లీ, 18 ఫిబ్రవరి:— పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను వారు ధిల్లీలో నేడు కలనుకొని సభ్యముగా విచారణము మొదలు పెట్టిరి. ఈ దినవవారు విచారణపరిషత్. ఓడానెలుగారు, ఉత్తర హిందూకేశ్ పాల్లు రిలెన్సు అసైనియేషన్ ప్రతినిధి కెవరన్. గారు, రెవెన్యూ సెంటు కాలనల్ మోర్గెన్, లింగుప్రసాదు, సి. రాజగోపాల ఆయ్యగార్లు వీరు మిలిటరీ ఆక్టాంట్సు అసైనియేషను ప్రతినిధులుగా వచ్చిరి. మరయు ఉత్తర హిందూస్థాన్ సాల్వేజియన్స్ ఆ. గా. జే. సి. షెర్గాను కొమారుగారును, మిలిటరీ ఆక్టాంట్సు సెంటు కాలనల్ ఏ. డబ్ల్యూ. బాడ్లీగారును గూడ కమిషనువారిచే విచారణపరిషత్. (ఆ. ప్రె.)

రథోత్సవమును జరిపిరి. ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు బహిరంగసభను గాంచిరి. కడపనుండి వచ్చిన శ్రీయుత పున్నయ్య కాశ్మీగారు ప్రధానోపహ్వానము నొసంగిరి. శ్రీయుతము శ్యాపతి వారాహులుగూర్చి, జయంతి వేడుకలుగాయలు, దిగుమర్తి రామస్వామి, మల్లాది కృష్ణమూర్తిగార్లు తిలకు స్వరాజ్యనిధికి 20 రూపాయల నొసంగిరి. ఖద్దరును ధరింపవలెనని వారంబరును బోధించిరి. 18 వ తేదీ సాయంత్రమునకు 311 మంది సభ్యులు కొత్తగా చేరిరి.

గంజాంమండల గ్రంథాలయసభయందు ప్రవక్తన సభయందు మాన్యుట 22 వ తేదీని బరంపురములో జరుగును. (ప్రత్యేక విలేజురి తిలిపాత్త.)

బెంగాలు మంత్రివర్గము

నమ్మక రాహిత్య తీర్మానము 20 వ తేదీన

విచారించబడును

కలకత్తా 16 ఫిబ్రవరి:— బెంగాలు మంత్రివర్గము నమ్మకము లేదన తీర్మానమును సమపాదించుటకై సభను వాయిదాను కొరకును అభ్యర్థించు అంగీకరించినట్లు తెలియచున్నది. ఈ విషయమై విచారణ జేయుటకు గవర్నరుగారు 20 తేదీని ఏర్పరచిరి.

తుర్కీ ప్రతినిధి వర్గము

ధిల్లీ, 16 ఫిబ్ర:— మహమ్మద్ రసీఖ్ ఎఫెండి, కావల్ ఉమర్ బే ఎఫెండి, రాబీబ్ దీబే ఎఫెండి, సయీద్ రాబీల్ తే ఆలీహుస్సేనగార్లతో కూడిన తుర్కీ రెడ్డు కమిటీ సానైట్ ప్రతినిధివర్గము వారు నేడిక్కిడివచ్చిరి. వాకిమ్ అల్లల్ ఖాను, మాలా నా అబ్దుల్ కలామ్ అజద్, డాక్టరు అహ్మద్ గార్ల నాతో త్యముకొడ కూడిన మహమ్మదీయులు చాలమంది వీరికి స్వాగతమిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

బ్రిటిషు గవ్వాయానాయీస్టుయిండియన్ సంఘము

ధిల్లీ, 16 ఫిబ్ర:— ఈసంఘమునకు కై ను(వెసిడెంటు) మఖ్తూముగారును పాండే గారును (బ్రిటిషు గవ్వాయానాయీస్టు) ను పద్ధతి సంబంధమున యీ నెలఖతన లండను నుండిబయలుదేరి హిందూదేశమునకు కై. (ఆ. ప్రె.)

లోకమాన్యాయుర్వేద ధర్మ వైద్యశాల

కానుమెలు

మాగ్రామమున 10.2.24 తేదీన మహాత్ముని కారాగృహమునకికి సంతోషచిహ్నముగా వైశేవతో పంపమిడి బీదలకు మా పురసంఘమువారిచే నొక ధర్మవైద్యశాల స్థాపింపబడినది. వాటి సాయంత్రం 6 గంటలకు శ్రీ వేదమూర్తులయిన బ్రహ్మశ్రీ పండిత ఉప్పల శేషాద్రి కాన్యాలివారి యధ్యక్షత క్రింద నొక బహిరంగసభ జరుపబడినది. ప్రథమమున శ్రీ యధ్యక్షులవారిచే కడు బీదలకై యేర్పరచబడిన యేతద్ధర్మ వైద్యశాల స్థాపనను గురించి మృదుమగురోత్తలతో గంభీరోపహ్వానము గావింపబడినది. తరుపరి శ్రీమాన్ నంపూరి శేషాచార్యుల గారును, బ్రహ్మశ్రీ ఉప్పల మార్కండేయ కాశ్మీగారును, శ్రీయుత నూకల వీరరాఘవయ్యగారును, ధర్మవైద్యశాలను గూర్చియు, మద్యపాన నిషేధమునుగూర్చియు, రాజముల పరిశ్రమనుగూర్చియు యింకా పలువిషయములను గురించి తేటతెల్లముగా సుపర్యసించిరి. ఈ ధర్మవైద్యశాలకు ఆయుర్వేదాభిమానులగు శ్రీమాన్ రొంపిచెర్ల భట్ల కృష్ణమహారావులగారిని ప్రధాన చికిత్సకులుగా సభవారిచే నెన్నుకొనబడిరి. వీరారు సంవత్సరములకుపైగా మాగ్రామమునకు విచ్చేసి యిచ్చుటనే నివసించియున్నారు. అప్పటినుండియు మాగ్రామముననేగాక మా యామట్టుపట్టి గ్రామములయందు వాల్డేయ చికిత్సాపద్ధతులచే, ప్రఖ్యాతిగాంచిన డాక్టరులు సహితము మదర్సాలని ఆనేక డిస్ట్రిక్టులను కాశ్మీయములైన వీరి యా. యశ్వదీ యాపధములచే స్వల్పకాలములో ఆత్మాశ్చర్యముగా నివర్తరింపజేసిరి. వీరు ఆయుర్వేద శాస్త్రానుభవములయందు మిగుల సమర్థులును, శాస్త్రోత్సాహియులు ఆయియున్నారు. బీదలయందు వీరికి గల యభిమానము కడుంగడు ప్రశంసనీయుమైనది. వీరి వైద్య సహాయమును మెచ్చి మా పురసంఘమువారు సంతోషపూర్వకముగా “భిషగ్రత్న”మను బిరుదము నిచ్చియున్నారు. పిమ్మట సభ్యుల కొరికవై శ్రీ ఆచార్యులవారు ఆయుర్వేద ప్రాశస్త్యమును గురించియు, పశ్చులక్షణ నివాసమునుగురించియు సుపర్యసించుచు యేతద్ధర్మ వైద్యశాలానిర్వహణభారమును సాధ్యమైనంతవరకు శక్తివంతులైనచోడా జయప్రదముగా కొనసాగింప సంసిద్ధులమైయున్నా మనియు నెల విచ్చిరి. వీరికి బెజవాడ తాలూకాబోర్డు మెంబరు శ్రీయుత నూకల వీరరాఘవయ్యగారిచే నొక స్వర్ణపతక మొసంగబడియె. అనంతరము సభవారేకగ్రీవముగా శ్రీ ఆచార్యులవారి ధర్మవైద్యశాలకును శ్రీయుత పతి చిరాయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధి సోపగు గాత! యను జయ జయ ధ్యానములతో సభ ముగింపబడినది.

నూకల రామస్వామి.

దేశవార్తలు

పలాటి నేటు

ఈ సెప్టెంబరు ప్రభుత్వ మంత్రిమండలి. నూతన ప్రభుత్వము నేర్పరచుటకు మిత్రమండలి 2 క సంఘము మేర్పరిచి. ప్రజల సంతోషమును కలిగించుటకు. బరికిరిమి బాబూ అని ప్రజల సంతోషించుచున్నాడు. కాని జరల యువదత్తము లేకుండ కర్మణ్య ఏదో ఒక ప్రభుత్వము నేర్పరచుటకు ఇచ్చడే ప్రయత్నించుచున్నాడు.

మిత్రమండలి ప్రత్యేక అధికారులు స్వేచ్ఛకు ప్రవేశించుటకు కా.తి ఏర్పడినది. ప్రజలందరూ సెమ్మనీగ ప్రవర్తించుటకు వీరు ప్రకటించిరి. అల్లంబు బాబూ తీరిన కరి కేటలను విధించెదమని జరల అల్లంబు లేకుండ సక్రమపరిస్థితులు ఏర్పడు నకుకొనుచున్నాడు.

ప్రారంభ ప్రభుత్వోద్యోగులు విడుదలజేయబడిరి. అసలు ఒక ప్రభుత్వము నేర్పరచుటకు జరల ప్రభుత్వముకాంతో రాయబారములను జరుపుచున్నాడు. పలాటి నేటులో సెప్టెంబరు 20వనీ నిరాయకులుగ జేసెదరు. రాకపోకల నిరోధములు తొలగించబడును.

పలాటి నేటుకు ఎన్నుకొనబడిన రాష్ట్రీయ సభవారిచే తాత్కాలిక ప్రభుత్వము నేర్పరచుటకు బహిరంగ స్థాని కాధికారులతో ఏర్పాటుజేసిరి.

ఇంతవరకు ఇంగ్లండులో వెన్నీ పోర్టును ప్రవేశపెట్టుట సాధ్యపడదని.

న్యూయార్కులో జపానుకు ఋణము అనుకొన్నదని కంటే ఎక్కువ తొరికెను.

టుంటుఖానుకు సమాధులనుగూర్చి కమిషన్ యొక్క నివేదికను ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు తెలిపినది.

ప్రియత్నము కమిషన్ పొందుటకు మొదలు ప్రియత్నము 12 గంటలు ఆలస్యమైనది. నీరు తొలగి ప్రవేశించెను.

చీనాలోనున్న విదేశీయులు

లండన్, ఫిబ్రవరి 17:—రా.తి 10-29. టెంగుయాని యింగుగారు బాబూబాబుల కార్యాలయమున కేగి ఆమెకొరాయబారంతో విందారగించబోయెను. ఇతనితో చాక్లెట్ గెయిల్ అను ఆమెకొరాయ ము జోధమడు చాక్లెట్ సాయుధునివలన హెటారు పదచెక్కుమీద నిలుచుండి అతని వెనుకనుండి కండ్లు తెరిచివచ్చి వీరములతో బండిని నడిపించిరి. ఈ రెండు ముఠలను చీనా ప్రభుత్వ నిబంధనలకు విరుద్ధమగుటచే చీనా పోలీసువారు బండి నాపు జేసిరి. కాని దైనికము కిస్తాల్తో పోలీసువారినికొట్టి నిర్మూలన చేయుచు ప్రమాదకరముగ బండితో కుదగిపోయిరి. దీనివలన సుదలములు బలముచేరెను. విదేశీయులు భయపడుచున్నారు. చీనా ప్రభుత్వమువారు ఇట్లు జేయుటచే కలవరపడుచున్నారు. ఈ విషయమై నివేదిక మును కరయారు జేయుచున్నారు.

రాజద్రోహము

రాజద్రోహమునై ఇండియాలో ప్రస్తుతము 30 మంది మరణించుటకు యత్నము చేయు సంయుక్తవర్గాలలో 70-90 మంది రాజకీయ అందోళనమునకు బంధీయ నున్నారని యు 1818 సంవత్సరపు మూడవ నిబంధన ప్రకారము 28 గురు ప్రజాసముదాయమునకు దీనితోబాటు ఇంకొక సంయుగము మహిలలకు చెల్లించుటకు గలరనియు కామన్వెల్త్ లో తెలియజేసిరి. ఇందులో ఆకాలి అందోళనమునకు క్షింపబడినవారు విచారణలోనున్నవారు జేరిరి. వీరు 120 మంది విచారణలో నున్నారు. 180 మంది క్షింపబడిరి (నీలోను మైన్స్)

మద్యపానవిషేషమును జేయుచువారు వారి క్రింది మూలము పోలాదును ఒకరైకొకరు గొల్లకొని ఆవాని పోవునెట్లగు గొలుగారి కలలో దెప్ప తగిలెను.

కాల్మిక్ పోర్టు ప్రాంతము ఆయిర్ కంపెనీగారినుండి ఎక్కువలకు చురుగునలను స్వాధీనము జేకొనుటకు సెనటు వారు జేసిన తీర్మానమును రిప్రజెంటేటివు కమిషన్ రంగీకరించిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము కమర్స్ ప్రయత్నములు చాల బాగుగ జరుగుచున్నవి. అందరూ క్రొత్తాభివృద్ధి పనిచేయుచున్నారు.

మదరాసు నీటిపారుదలవిల్లు

పోర్టు సెంటుబార్ల గెజిట్టు

(గతసంచిక కేవలము)

5 వ అధ్యాయము

నీటికమిషన్ గురించి

42. (1) ఏదేని నీటిపారుదల లేక మారుగ నీటి కమిషన్ యొక్క సరఫరా చేయబడుచున్నట్టి లేదా నీటిపారుదల కార్యముల నిమిత్తము ఉపయోగించబడుచున్నట్టి యాద్య భూమిమీదను ఒక కమిషన్ విధించుట గవర్న మెంటువారికి చట్టసమ్మతమై యుండవలెను.

ఒక నీటిపారుదల లేక మారుగ నీటి కమిషన్ నీరు, అట్టి నీరు, సరఫరా ప్రణాళి మూలముగాని లేక అన్యవిధముల ప్రవాహము మూలముగాని, లేదా ప్రక్కనున్న భూమిమీద గాని భూమిద్వారాగాని డ్యాం, కాలువ, నదియుట మూలముల గాని, సాగునీటి కేంద్రము ఏర్పాటుచేసిన నీటిపారుదల చేసినపు డెల్ల, లేదా ఒక జలాశయాలు లేక కాలువలోనికి ప్రవహించియు తరువాత అట్టి భూమిమీద పంటలు లాభకరముగను వాని అవసరములకు చాలెయు నుండునపు డెల్ల, నీటిపారుదల కార్యముల నిమిత్త ముపయోగించబడినట్లు భావించబడవలెను.

అయితే (ఏ) అట్టి భూమి ఒక పంట యొక్క భూమి రిజిస్టరు చేయబడి, నీటిపారుదల చేయబడిన రెండు లేక ఎక్కువ పంటలతో సాగునీటిచేయబడిన నేరపు, పల్లంబుగా రిజిస్టరుచేయబడిన గవర్న మెంటు భూమిమీదను,

(బి) 116 సెక్షన్ ననుసరించి వినియోగించబడిన నీరుతో నీటిపారుదల చేయబడిన ఒక ఎస్టేటులోని భూమిమీదను,

(సి) అట్టి పన్ను చెల్లింపునకర్హులైన గవర్న మెంటు వారివలన ప్రత్యేకముగా మినహాయించబడిన భూమిమీద అట్టి మినహాయింపు వ్యాపించు మేరకును,

(డి) భూస్వామియైన, గవర్న మెంటు వారును నీరును అట్టి తోడివాటావారుగా భూస్వామికి హక్కుగల సరఫరాను మించుటకు, పంటలకు ఒక కర్నునుండి నీరు పారుదల చేయబడిన ఒక ఎస్టేటులోని భూమిమీదను,

(య) అట్టి నిర్ణయము నుసరించి పన్ను లేకుండ నీటికి హక్కుగల పంటల సాగుకంటే యెక్కువకు లేదా అట్టి నిర్ణయమును బట్టి పన్ను లేకుండ నీటికి హక్కుగల పంట ఒక మెరుగుగా యెక్కువకును ఒక పల్లపు పంటకు సరఫరా చేయబడిన లేదా ఉపయోగించబడిన నీటికి కేవల 64 వ సెక్షన్ కయొక్క (2) క గల సెక్షన్ ననుసరించి పన్ను లేకుండ ఉపయోగము నీటిపారుదలకు హక్కు కలిగియున్నట్లు తీర్మానింపబడినట్టి లేదా జరి విషయమున గవర్న సెక్షన్ కయొక్క (3) వ గల సెక్షన్ ననుసరించి నిర్ణయము జేయబడినట్టి అట్టి ఒక ఎస్టేటులోని భూమిమీదను,

అట్టి పన్ను విధియును విధించబడునాడు.

(2) నై నిబంధనలో ఏమి చెప్పబడియున్నను దాంతో నిమిత్తము లేకుండ, ఎన్నడైనా ఒక క్రొత్త ఇంజనీరును మరొక గవర్న మెంటువారివలన కట్టబడిన యెవల, లేదా ఒక హెచ్చుతరగతిలో జేర్పబడవలసియు ఒక ప్రారంభ అభివృద్ధి చేయబడినయెడల, గవర్న మెంటువారు సెటిల్ మెంటు తరగతులను మార్చి, గవర్న మెంటు కెక్కులలో పల్లముగా తరగతి చేయబడి రిజిస్టరు చేయబడిన భూమిమీద బాన్డ్లను విధింపుట లేదా, సవరు సెక్షన్ కయొక్క (ఇ) క్లాజునుబట్టి పన్ను లేకుండు ఉపయోగముగా నీటిపారుదలకు హక్కుగల ఒక ఎస్టేటులోని భూమిమీద నీటికి ఒక చార్జీ విధించవచ్చును.

(3) ఏదేని సమయమున, ఏ కేసు చొప్పుననున్న ఈ సెక్షన్ ప్రకారము పన్ను విధించబడవలెనో ఆధులకు కేటను గలన్ని మెంటువారు అప్పుడప్పుడు విధించవచ్చును మిగిలి విని ధమలైన నీటిపారుదల లేక మారుగ నీటి కమిషన్ లేదా వివిధ ప్రకారముల వివిధములైన కేట విధించబడవచ్చును.

(4) ఈ సెక్షన్ ననుసరించి రవలిన పన్ను, నీటిపారుదల జరిగిన సంవత్సరము తరువాత ముప్పై రెండు సంవత్సరము యొక్క అంతమునకు పూర్వము ఎన్నడైనా విధించబడినట్టి యుండవలెను. కర్నూ రిన్యూ సంవత్సరము జూలై 30 వ తేదిగాని లోకం గవర్న మెంటు వారివలన విధించబడవలెనట్టి ఇతర తేదిగాని అంతముకు సంవత్సరముగా నుండవలెను.

43. (1) ఒక ఎస్టేటులో కేర్వబడిన భూమి మారుము లో, 1864 వ సంవత్సరపు మదరాసు రిన్యూ (క్రిక్టను) చట్టమునుబట్టి గురించిన అట్టలో ఏమి చెప్పబడియున్నట్లుగాని తో, నిమిత్తము లేకుండ, ఈ యాద్యమునకు తీరాలవలన పన్ను-

ఎ భూస్వామియొద్దనుండి, లేదా
బి. రయితులొద్దనుండి, లేదా

సి. కొంత ఒకని యొద్దనుండి, కొంత రెండవవాని యొద్దనుండి, విధించబడినట్లు కమిషన్ చేయబడ తగియుండును.

(2) ఈ యాద్యము ననుసరించి ఒక భూస్వామివలన లేదా రయితువలన చెల్లింపబడవలసిన మొత్తము ఆ భూమిలో వాని హక్కుమీద క్రమము బాధ్యతగా నుండవలెను

(3) ఏక ప్రాప్తకు (ఒకప్పుడలకు) బట్టియైన నీటికమిషన్ చెల్లబడి విషయమై భూస్వామికిని రయితుకును గల స్పష్టమైన లేదా ఉద్దేశించబడిన హక్కును బాధ్యతను ఈ అట్టములోను జేదియును బాధించబడవలెను.

44 ఈ యాద్యము ననుసరించి విధించబడిన నిషేధన కేటకు క్రింది ఏ వ్యాజ్యమును లేక జరఖాదుకు నిషేధించు ఏది యాను విచారింపబడవలెను.

ఎవలన నీటిపారుదల చేయబడవలసిన భూమిలమీద ఒక ప్రత్యేకమైన స్పష్టము చేయబడిన కేటు వ్యాప్తి: నీటిపన్ను చెల్లింపబడుననే నిశ్చయము కలగజేయబడిన నే రెప్పు, బహుళ: ప్రతి ఫలదాయకముగా నుండవలెను లోకం గవర్న మెంటువారికి కను పడునపు డెల్ల, కల్లెక్టుగాని, యే యితరము పూర్వముగాని ఆపనిని నిర్మించుటకు, అభివృద్ధి చేయుటకు లేదా భరించుటకు పూనుకొనుట అపేక్షింపబడునా కాదా యను విషయమును విచారణ చేయుమని లోకం గవర్న మెంటువారు ఉత్తరువు చేయవచ్చును.

46. విచారణచేయుటకు నియమించబడిన కల్లెక్టుగాని, ఇతర జరిపిగాని, ఏసలమందు ఏ తేదిని (ఆ తేది అట్టి ప్రకటన లేది తరువాత ఆరునెలల లోపలకు పూర్వమై యుండవలెను) ఆ విచారణ జరుగ నో ఆఫ్ఫలమును, తేదిని స్పష్టముగాను కలబా ధముగల గ్రామము లేక గ్రామములలోను, నిర్ణయించబడవలెనట్టి యితర విధములను ఒక నోటీసును ప్రకటింపవలెను. ఉద్దేశించబడిన నిర్ణయము, అభివృద్ధి లేదా సంరక్షణ, వీటికి సంబంధించిన సామాన్యపు స్క్రీము (కలెక్టర్) కి నున్న, తగులుబాటు అయే మూ. ధనముయొక్క లేదా తడవతడగగా చేయబడిన, యందు ఖర్చుయొక్క అంచనానున్న, స్క్రీమువలన లాభమును పొందవల (ఇటుకలువారి లాభముపొందిన ప్రకారము చెప్పబడు) ప్రకారమును లాభమును పొందిన ప్రకారములలోగా నుండు భూమివిషయమును విధించ నుద్దేశించబడిన నీటిపన్ను కేటునున్న అట్టి కేటు ఏ కాలంలోనితరపు మార్పుపడవలెనో ఆ కాలముమీదిగాని అనోటిను విరించి, అట్టి భూస్వామిలను నోటీసులో విధించబడిన తేదిగాని తత్సాధ్యముగాని వారు చేయవలసిన ఏదైన ఆక్షేపణలను లేదా సలహాలకు దాఖలు చేయుటకును, విచారణ జరుగుటకు నియమించబడిన తేదిని అట్టి ఆక్షేపణలను లేక సలహాలను బలపరచు సాక్ష్యమైన ఉన్న యెవల దానిని చూడవచ్చుటకును కోరవలెను. ఆ నోటీసు యొక్క నకలొకటి లాభముపొందిన ప్రకారములలోగానుండు భూమిలస్వామిలని తెలియబడిన లేదా నమ్మబడిన యాద్యుండి మనుష్యులకును నూడ స్వయముగా అందచేయుట మూలముగా గాని, లేదా మనుష్యుల సంఖ్యనుబట్టి లేదా ఏ యితర కారణమునుబట్టియైన అట్లు అందచేయుట సాధ్యమై కావచ్చును, ప్రతి సాధ్యముకాను కల్లెక్టు నిర్దేశించవలెనట్టి విధనముగా గాని అంద చేయబడవలెను.

వివరము:—ఈ అధ్యాయములో 'భూస్వామి' అను మాటకు (1) రిజిస్టరు చేయబడిన హోల్డర్లు (స్వామ్యుదారులు), (2) రయితులు, మిగిలి (3) 1908 వ సంవత్సరపు మదరాసు ఎస్టేట్ ల్యాండు ఆక్టులో నిర్వచించబడినట్లుగా భూమి విషయములో అట్టి భూమి కన్న ఎస్టేటుయొక్క భూస్వామి యని అర్థము.

47. నోటీసులవలన కాలపమితిలోగా విధించబడిన విధమున ఏదేని ఆక్షేపణను లేక సలహాను చేయుటకు తప్పిపోవు నట్టిట్లు లాభముపొందిన ప్రకారములలోగా నుండునట్టిన్ని క్రితి భూస్వామియైన ఉద్దేశించబడిన స్క్రీముకు వాని సమ్యక్తిని ఇచ్చి యాద్యము భావించబడవలెను. (సకేవలము)

బాల్లి రోడ్ సుప్రసూతి శాల
కలెక్టర్, 18 ఫిబ్రవరి:—రిజిస్టరు క్రమపుకారి బాధ్యతను కలెక్టర్ లోకం మొనరిడవలెను క్రమపుకాలను (సారంభము జేసిరి. దీని బాల్లిరోడ్లను ప్రమాదకాల అని యుండును. (క. (కె)

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 18:— రూటర్స్ ప్రెస్ క్లాబ్ వారి వద్ద
రిక్టర్ జోన్సన్ గారు నిన్నటి దినమున (15 వ తేది) కొలంబో
నుండి ఎన్. ఎస్. మెదోసా స్త్రీయరులతో బయలుదేరిరి. కల
కత్తాకు 22 తేది కావలసి యున్నాడు.

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

నెల్లూరు

(స్వకీయ విశేషం)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఫిబ్రవరి 17-వ తేదీన ప్రారంభమయిన కాంగ్రెసు ప్రచారము జిల్లానుం దంతయు తీవ్రముగనే జరుగుచున్నది. ప్రచారకులు నియోజకవర్గముల నెడ శ్రద్ధవహించి పని చేయుచున్నారు. గ్రామాదులయందు ఖద్దరు ప్రాముఖ్యతను గూర్చి బోధించి, రాటుముల పెట్టించి, యేనులు, దూది, కడుళ్లు మున్నగు వానిని విక్రయించుచు కాంగ్రెసు సంఘము లనుస్థాపించి సభ్యులను చేర్చుచున్నారు. వీలగు ప్రదేశముల యందు కాంగ్రెసు సంఘమువారు జాతీయపాఠశాలను స్థాపించి చిత్తుగ విద్యను గలపుచున్నారు.

కావలి తాలూకా సంఘము

కావలి తాలూకా సంఘమునకు శ్రీయత గుంటూరు కెంకటసుబ్బయ్యగారు ప్రచారము చేయుచున్నారు. వీరు కావలి యందు ఈనెల 1, 2 తేదీలయందు కావలియందుండి, కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుచు, సభ్యత్వ రుసుమున నమూనా చేయుచుండిరి.

ఈనెల 5 తేదీయందు శ్రీ గుంటూరు కెంకటసుబ్బయ్యగారు అల్లూరు గ్రామము చేరి యచట మహాత్ముని విమలవార్త గంధజేసి గొప్ప యుత్సవమును జరిపించిరి. అటుతరువాత కావలికి వెళ్ళి యచట ఖద్దరు విక్రయమును చేసిరి. ఒంగోలు జాతీయ వస్త్రాదులను వారియొద్దనుండి కొన్ని వస్త్రములను స్వయముగా వెళ్ళి గొనుగోలుచేసి, తిచ్చి ఖద్దరువస్త్రాలయములకు జేర్చిరి. ఈ వస్త్రములను ప్రదర్శనమును గ్రామములయందు విక్రయించుచున్నారు. సతీయు ఈనెల 9, 10 తేదీలయందు బ్రాహ్మణకాక గ్రామములకు వెళ్ళి యచట శ్రీ ఓరుగంటి రామచంద్రయ్యగారి యేతెంటు గారిచే తయారుచేయబడువస్త్రములను, మగములవై నేయేతురు బాది వైయేతెంటు శ్రీయత కిష్టిపాటి సుబ్రహ్మణ్యంగారు యుంట్లయొద్దనే పడుగులను నానలెట్టి సాటివాండ్ర కిచ్చుచుండిరి. వీరు మగములయొద్ద జాగ్రత్తగా పనిచేయుచుండుటచే శ్రీ కేమాత్రమును నవకాశములేదని తెలుపుచున్నారు.

వైద్యశాఖ

కావలి ఫిర్యా కాంగ్రెసుసంఘము తరపున నొక పంచమైద్యశాలను కూడ శ్రీయత జేకట్ట రంగయ్యగారి సహాయమున స్థాపించిరి. పరిసర గ్రామాదు లగు ముసునూరు, సర్వాయపాలెం, కావలి, వెంకటేశుపాలెం, చెంచుగూని పాలెం, మన్నెంపల్లి, మున్నగు ప్రదేశముల పంచముల యుప్పటికి ముహూర్తపురములు, 41 శ్రీలును, ఈ వైద్యశాల యందు మందులను పుచ్చుకొని ఈ వైద్యశాలను కావలి ఫిర్యా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యాలయమున నే యుంచుచున్నారు. కావలి గ్రామస్థు లెల్లరు నీ యుద్యమములకు తోడ్పడి సహాయము చేసెదరు గాక యని తెలుపుచున్నాము.

జనాభా భాజా మొహిదీగారు

జనాభా భాజా మొహిదీగారు యీనెల కొంతకాలము కందుకూరు ఫిర్యా గ్రామములందు ప్రచారము జేసిరి. అచట కాంగ్రెసుసంఘములను చక్కగ స్థాపించి, సభ్యులను చేర్చి, చందాను వసూలుచేయించిరి. ఖిలాఫతు ఉద్యమమును గూర్చి మహమ్మదీయ ప్రత్యేకసభలు జరిపి యుపన్యాసము లొనగించిరి. అందులకు ఖద్దరునే భరింపవలయునని గొప్పప్రబోధము గల్గించిరి. కడచినవారమున వీరు నెల్లూరునందేయుండిరి. ఇచ్చట మహమ్మదీయులకు ఉద్దరప్రాముఖ్యతను తెలుపుచు వారి ఖద్దరుధరించి విశేషవస్త్రములను విస్తరింపుచు బోధించుచుండిరి. ప్రస్తుతము వీరు ఆత్మకూరు తాలూకా యందలి గ్రామాదులలో ప్రచారము చేయుటకై వెడలియున్నారు.

మహమ్మద్ రహీమ్ తుల్లా సాహెబు గారు

వీరు యీనెల నెల్లూ కాంగ్రెసు తరపున ప్రచారము చేయుచున్నారు. మహాత్ముని విమల సందర్శనమునకు, జాతీయ ప్రార్థన దినమునకు జాతీయ ప్రార్థన దినమునకు మనీషులయందు మహమ్మదీయ సమావేశములలో ఖద్దరు ప్రాముఖ్యమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. హిందువులతో జేరి కాంగ్రెసుసమితిని నిర్వహింపవలయునని కోరిరి.

ప్రస్తుతము వీరు నెల్లూరు తూర్పు పల్లెలలో ప్రచారము చేయుటకు వెళ్ళిరి. గ్రామస్థు లెల్లరును కాంగ్రెసు సంఘముల యందు జేరి, చందా రుసుము 1-4-0 చెల్లించి, అచ్చొంటించిన రసీదులను ప్రచారకుల సంతకములతో పుచ్చుకొనెను. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు రసీదు పుస్తకములను అచ్చొంటించి

ప్రచారకుల వెంటపంపియున్నారు. కానీ వారి సంతకములతో రసీదు లిచ్చిన శీ కాంగ్రెసు సభ్యత్వపు రుసుము చెల్లించవలెను. రసీదుపుస్తకములు వలయువారు, జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయము నకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

ఖద్దరు హాకింగు

ఖద్దరును నెల్లూరునందు శ్రీ ముత్తీరాజు గోపాలరావు గారు ప్రదర్శనమును వీరుల వెంట తీసికొని విక్రయించుచున్నారు. ప్రదర్శనమును సగటున రు 15 (పదిహేను రూపాయలు)ల వస్త్రములను విక్రయించుచున్నారు. వీరు జిల్లా కాంగ్రెసువారు స్వచ్ఛమని నిరూపించిన వస్త్రములనే విక్రయించుచున్నారు.

సత్యాగ్రహ శ్రమము

వీనాకేసి (పల్లిపాడు) సత్యాగ్రహ ఆశ్రమము వారు ప్రతి ఆదివారము నను నెల్లూరు పురవీధులయందు తమ మగముల యందు తయారు చేయబడిన బట్టలను విక్రయించుచున్నారు. నిర్మాణ కార్యక్రమమున వీరు శ్రద్ధతో సాగించుచున్నారు.

శ్రీ కొండేపల్లి పున్నయ్య గారు కడచిన వారమున అహమ్మదాబాదు-సంబర్యత ఆశ్రమమునకు వెళ్ళిరి. త్వలో మరల తిరిగి వచ్చెదరు.

శ్రీ ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు

వీరు నెల్లూరుపురమునందు ప్రచారము చేయుచున్నారు. ప్రదర్శనమును శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారితో కలిసి రాటుములు వీరుల వెంట తీసికొని వెళ్ళి, పురజనలకు బోధించుచు, రాటుములు వలయు వారి కెల్ల విక్రయించుచున్నారు. ఖద్దరు మంత్రమును వ్యాపింపజేయుచున్నారు.

జాతీయవిద్యాలయముల యావశ్యకతను గూర్చి ప్రబోధము సలుపుచున్నారు. పంచమపాఠశాలను స్థాపించిరి. ప్రస్తుతము అది కలిశమహల్ సమీపమున నున్నది. ఆపాఠశాలయందు మహూరు 20 మంది విద్యార్థులు గలరు. బాలికలను కొందఱు విద్యనభ్యసించుచున్నారు. ఆపంగా బాలికలయందు కొందఱు హిందీభాషాభివృద్ధిచేయుచు స్వల్పముగ గలవారు, గలరు. శ్రీయత దాదా వీరపాపయ్య గారు ప్రదర్శనము రాత్రి 7 గంటలు మొదలు 9 గంటలవరకు పాఠములు చెప్పుచున్నారు. ప్రత్యేక భావము నొకదానిని యేర్పరచు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

కొ ఆపరేటివ్ సంఘము

శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్యగారును రాఘవయ్యగారును కలిసి కొ ఆపరేటివ్ సంఘము నొకదానిని స్థాపింప ప్రయత్నించిరి. ఈసంఘము కాంగ్రెసు ఆధీనమున లేక దూరి కొనుగోలుచేసి, చక్క ధరలకు విక్రయించుకొరకై యేర్పాటుపడిన, మూల ధనము రు 10000 లు. వాటా 1 కి రు 5 లు మాత్రము. ఇప్పటికి కొన్ని వాటాలు పుచ్చుకొనబడినవి. వాటాదారుల ప్రథమసమావేశ మొకటిజరిగి యందు శ్రీ కె. వి. రాఘవాచార్యులు వల్సేటి విశ్వనాథరావు గార్లు సహాయమున కార్యక్రమమున కనువగు నిబంధనలు తయారుచేయబడినవి త్వరలో దానిని రిజిస్టరుచేయునున్నారు. జిల్లా కొఆపరేటివ్ బ్యాంకు వారియొద్ద కొంతద్రవ్యము అప్పుగా తీసికొని దూది తెప్పించి త్వరలో పని ప్రారంభించెదరు. పురవాసులు, ఉద్యమాభిమానులు తమ శక్తి కొలది వాటాలను పుచ్చుకొనియు, యితర వాటాదారుల చేర్చి యు తగుసహాయము చేయ వేడుచున్నాము. పంటకాలములో జాతీయతయే దూది కొనుగోలుచేసి నిర్వచేయుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవి. ప్రతిగ్రామమువారును ఇట్టి సఘము లేర్పరచ ప్రయత్నములు చేయవలయునని యిత్నించుచున్నాము.

నాయుడుపేట-తుంటూరు జాతీయవిద్యాలయము

శ్రీయత తలపూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారు నాయుడుపేటకు సమీపమున నున్న తుంటూరు గ్రామమున జాతీయపాఠశాల నొకదానిని స్థాపించియున్నారు. ఈపాఠశాలయందు ప్రస్తుతము 10 విద్యార్థులున్నారు. విద్య జాతీయపద్ధతులపై నేర్పబడుచున్నది. ఆ గ్రామవాసులు శ్రీయత కామిరెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు విద్యాలయమునందు శ్రద్ధవహించి, వలయు సహాయము చేయుచు తోడ్పడుచుంట్ల కెంతయు సంతోషముగ నున్నది. వీరు ఆ గ్రామమున ఖద్దరు యుద్యమమున కెంతయో సాయము చేయుచున్నారు. వీలగు సమయములం దెల్ల శ్రీతలు పూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారు పరిసర గ్రామాదులయందు కూడ కాంగ్రెసుసంఘములు స్థాపించి ప్రచారము చేయుచున్నారు.

ఈనెల 14 తేది శ్రీయతులు వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, కందాడై శ్రీనివాసక, ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య గార్లు, శ్రీమతి పాణి కా కనకమ్మగారును తుంటూరు గ్రామమునకు వెళ్ళిరి. సాయంకాలము ఖహిరంగసభ జరిపిరి. అందు నిర్మాణ కార్యక్ర

మమును గూర్చియు, ఖద్దరు ప్రాముఖ్యతను గూర్చియు, ఉపన్యసించిరి. అనంతరము కాం గెసుసభ్యులను చేర్చుకొనిరి. తత్పిమ్మట 30 మంది శ్రీలు, 80 పురుషులు కాంగ్రెసు సభ్యులుగ చేరిరి. చుట్టుప్రక్కలనుండు గ్రామాదులనుండి 2 ను లనేకుల సభకు విచ్చేసి, ఉద్యమమునందలి యుత్సాహమును వెల్లడించిరి. కందుకూరు

నేడు శ్రీయతులు గాడేపల్లి పద్మనాభయ్య, వేమూరు లక్ష్మయ్య, పోలవరపు గోవిందరావు గార్లు కందుకూరు తాలూకా యందు ప్రచారము సలుప వచ్చుచున్నారు.

రాపూరు, పొదిలి, దర్శి, ఉదయగిరి తాలూకాలకు ప్రచారకులు బయలుదేరి నున్నారు.

ప్రజ లెల్లరును ప్రచారకులకు తోడ్పడి, వలయు సాయము చేయవలయునని హెచ్చరించుచున్నాము.

విరావురము

(ఒక విశేషం)

15వ పి. బహి:—కొత్తగా నూన్ద్రు పేటలో నియమింపబడిన శ్రీ విద్యానంద భండారామంధిరమున 10-2-24 ఆదివారం 5 గంటలకు మాలానా మహమ్మదాల్ గారి ప్రకటించిన సందేశము పకారము ప్రార్థనలు సలుపుటకును, ఇదివరలో ప్రకటించబడిన నోటీసు పకారము సాంఘిక విషయముల, చర్చించుటకును, ఒక మహాసభ బహిష్కరణ గాని నరసింహముపంతులు గారి యధ్యక్షతన జరుపబడెను. సహాయ, అసహాయవారు లందరు నా సభ నలంకరించిరి.

మహాత్మాగాంధీగారి విమలవార్తను గలిగిన యపరిమితా నందమును దెలియజేయుచు, వారు శిశుకాలములో పూర్తిగా నారోగ్యవంతులు కాగలందులకు ప్రార్థనలు సలిపిరి.

తరువాత సాంఘికసభ జరుపబడెను. బ్రాహ్మణి లక్ష్మి పతిశాస్త్రిగారు ప్రాచీన ప్రస్తుత వివాహసద్ధతుల గురించియు, బ్రాహ్మణుల మృత్యుంజయ వర్మగారు రంగము, రసాయనముల గురించియు శాస్త్రానుసారముగా సుపన్యసించిరి. ఈరెండు విషయములను యధ్యక్షులు చాల చక్కగా సుపన్యసించినదిప సభ ముగియబడెను.

తపస్వియపాసక మిన్నుదొరగారు

శాస్త్రమత యోగులగు తపస్వి యపాసక మిన్నుదొర గారు కాకినాడనుండి తోటపల్లి కొండలద్దనున్న “కాంతాశ్రమము”నకు పోవుచు మార్గమున నిలచుట 14-2-24 న విచ్చేసిరి. ఆ సాయంకాలము 5-30 గంటలకు శ్రీ విద్యానంద పుస్తకభాండాగారమందలి మున పూర్వకాలపు శాస్త్ర హిందూదేశాలయము లనుగూర్చి యుపన్యసించి భూతదయ, ప్రేమ యనునవి సర్వమత సిద్ధాంతములని వక్కాణించెను వారి యుపన్యాసమంతయు అందరకును తెలియుటకు ఆంధ్రకరి పబడెను. వారు మరుచటి యుదయమున “కాంతాశ్రమము”నకు వెడలిరి.

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రకటనము

శ్రీమద్భగవద్గీతా యొక్క బహుళ భాగమును ముందు ఆంధ్రగిరి టీకాసహిత శ్రీ శంకరభాష్యము ౧-౨ మాసము ద్వారాచిత్రకావభాష్యము 3 శంకరాంధీయ భ్యాఖ్యానము ౪ మహానాదన శంకరీశ్వర భ్యాఖ్యానము ౫ శ్రీకరీష భ్యాఖ్యానము ౬ మాత్య దైవజ్ఞ భగవద్గీత భగవద్గీత ప్రక ౭ ఈ యదైవభ్యాఖ్యానములకును శ్రీ రామానుజాచార్య కృత భగవద్గీతభ్యాష్యమునకును శ్రీ మధ్వాచార్య రచిత దైవభగవద్గీతభాష్యమునకును ఈ తొమ్మిది భ్యాఖ్యానములను ఇంకొక ను ఎన్ని భాగములలో నెట్లు వేయవలెగా తెలుకొనవలసివచ్చెదలెను యున్నది. నామగత సమీక్షను ద్రివిధము చేయవలసివచ్చెను. యావచ్చి భ్యాఖ్యానములను ప్రతిభాగము భగవద్గీత భాగములను ప్రకటించుటకును ప్రకటించుటకును.

ఈ సభకు కొన్ని సంవత్సరములు కార్యము నిలిచి యున్నది. ఇది ప్రాధికారముగా మహాభాష్యము వ్యాఖ్యము పూర్తి చేయబడినది సప్తకభాష్యములను గూడ పూర్తియై యున్నది. ఇది కందుకూరు నుండి అవసరము పూర్తి కాగలదు.

ఇది అట్లు చందావారులకుగా నుండినాన తమ శ్రోతల సలహాను దెలిపి గ్రంథము తెప్పించుకొనవలయును. నిధి ముగా నుండు సంతకముల మూల్య వివరములు క్రింద పంపుటకు ౧-౨ అధ్యాయములకంటి రు ౬-౦-౦ ద్వితీయము 3-౪-౫ అధ్యాయములు గలది రు ౬-౦-౦ ద్వితీయము ౬-౭-౮ అధ్యాయములు గలది రు ౫-౦-౦ చతుర్థము ౮-౧౦-౧౧-౧౨ అధ్యాయములు గలది రు ౫-౦-౦ పంచమము ౧౩-౧౪-౧౫-౧౬ అధ్యాయములు గలది రు ౫-౦-౦ పోషేజి వేతెలుపువలయును.

౧ ఫిబ్రవరి, } చెదలువాడ నుందర రామశాస్త్రిల
౧౯౨౪ సం. } ౭౧౯ తిరువల్లూరు హోదా,
భాగవతము, మహాభాగము.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులో దొరకును

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!

నేరుగా తయారుచేయునట్టి వారివద్దనుండియే మీకు అవసరమైన ఔషధములను తెప్పించుకొనుదు

Dacca Ayurvedia Pharmacy Ltd.,
The Place For Economy Genuineness & Reliability
ది డక్క ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మితవ్యయము నకు, శ్రేష్ఠత్వమునకు, నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల
హిందూ జేశమందు అంతటను, బర్మా, సిలీను మొదలగు జాగాలన్నిటిలోను బ్రాంచీలుగలవు.
వ్యాధివివరములు తెలిపిన ఔషధయోగము ఉచితముగా తెలుపబడును. దురఖాస్తు పంపినదే క్యాట
లాగు, క్యాటలాగ్ యినాముగా పంపబడును.

Head Office :—Dacca 8, 8-1 Armenian Street Decca
Calcutta Branches :—Stand Road Bhawanipur. Sovabazar. Bow Bazar.

“ERASMIC” కడుసులభ

SHAVING STICK. మార్గము

ఉదయమున ఎర న్మిక్ కడివిని పట్టుకొని పట్టించి,
బాగుగా రుద్ది స్వయముగా ఊరము చేసుకొనుటయే మంచిపద్ధతి.
ఊరము చేసుకొనిన తరువాత చల్లగానుండును, మచ్చలు
యుండవ. ఆదినము అంతయు ముఖము నిగ నిగ లాడుచుండును.
మతియు నీవు మిక్కిలి అందముగా కూడ అగుపడుచువు.
చూపుచు అందముగా అగుపడుటలో ఒక గొప్పకీర్తియు
న్నట్లు మానసిక శాస్త్రము తెలుపుచున్నది.

గాన నీవు ఎర న్మిక్ కడివి వాడిన వో తప్పక అందముగా కనపడుచువు.

లోకమయమార్ కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమృతమైన మాత్రలు మొదటిది కస్తూరి, మింగుళి, పచ్చకర్పూరము, అశోకాదలలగు వన
మూలికలు చేర్చి తయారుచేయబడినది. ఆ ఔషధమును ఏదనువు కాని యిరులో చేసుటలేదు. ఈ బిడ్డలు, బాలు
రు, బాలికలు, యశ్వములు తొలులు, ముగలివారు ప్రతియొక్కరు నీవిని సాధారణముగా వాడుకొని అను
పాసభేదముతో వాడతగినది. బిడ్డలకు, బాలికిలకు ఇది సంజీవన ఔషధము. వేదములు బుద్ధులు, అనుమనము.
250-300 మాత్రలు గలబుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్డులు 1-4-0 పొదుపుచేయ. ఈ దిగుర తొలుపలదిన ఔషధ
ములు అది ఏయే వ్యాధికి గుణమిచ్చుటలు తెలుపబడినవో అందుకు యేలాటి సంజెహమేయు. తప్పక వాడి
చూడుడు.

సారస్వతానవం:—కర్పూరి, బుద్ధికసాదిన, జ్ఞాపకశక్తిని పెంచును. బుడ్డి 1 కి ధర 1-0-0.
కాలమృతోదయ:—చిన్నపిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యమృతము. శిశుగానుండును. గుణ మత్యద్భుతము 0-12-0
భావనబీక రసాయనం:—చిత్తసంబంధమైన క్యాథులు, వాంతులు, అజీర్తి కలుపించుటచేపుడు. 1-0-0.
వాతగజ కేసరిలేహ్యము:—సర్వవాతములకు అజీరి మందరించుట మలబద్ధము మొకగువానికి పెట్టెడి దివ్యమృతము 2.
మా ఔషధముల గుణము ఒక నారి కొనినవారికే తెలియును. ఒకకథా నూనెద కొనిన పిగవ ఎన్నడును మూర్ఛ * కొనడని
మాద్యధనమృతము. సాధేవు వెంకటాచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,
శ్రీ సీతారాధనాద్యకాల, మైసూరు.

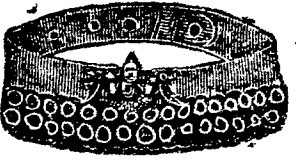
ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అత్యుత్కృష్టములలో జర్మనీ గారజి, యోగ్యుక్తి
నా నలాభము, ఇం గ్లీ మ ఇంద్రజాలము మంద్రకా శ్రుము,
భూతైద్యము, యంత్రములు, అమోకావారి చీటజేక కడు
మలు విశిల్ల విశోదవిద్యలు గలవు. ఇం తే గా క మనుష్యుల
మామూలేయలు, మామిడితెలును పుట్టించుట, ఈ ముసో
నమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మామూలములకు
భూమిపై గలముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాకారముగా
నిట్లుట మొదలగు విశిల్లములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
మును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేతులగున గానంత
యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల మా 4-0-0 లు. 211843.
సంకలనము

దేహము

అందువిషయమున అకరిమిత మగు
జాగ్రత శ్రేయస్కరము. అట్లు ఆరోగ్యము
పరమానంద మని ఎల్లరున్నా చెప్పుచున్నా
రు కదా, ఇగురుగాను
అతిశయిగవాడు త. రుద్రవయోగించనభిమ
క్రయం 32 కి 1 మాసా చూత్రమే
మాత్రలు చిన్నవి గాని అద్భుతగుణములు
వాటిల్లును. 219
సర్వము:—
అతంతిగవా ఔషధాలయము
28 బ్రాచ్య, కుశర న.
అని వ్రాయండి.

ఎలక్ట్రో బంగారుఆభరణములు

మా సోపానములైన యా
చేయబడిన 150 x జుల కట్టక
లక్ష్మీగ్రహము ముగ్ధులదిన
బంగారు కట్టములు యిది
చూచుటకు రు 500 రూపాయలు విలువ గలది. దీనిని 8 సంవ
త్సరముల బిడ్డలు మొదలు పెద్దలు సహా వుపయోగించు కచ్చును.
దీనిని అనేకలకు అంపియున్నాము. దీని గుణము యులయో
గియ వారికే తెలుసును. దీనివెల.

మేజరకం	రు	4 8 0
రండవర్కం	1-8	2 8 0
1/2 కానులదండ	"	6 0 0
1/4 వెండికానులదండ	"	5 0 0
చేతి కాపులు జక	"	1 4 0
చేతి గొలుగులు జక	"	1 12 0
7 రాళ్లు జర్మిక్లైమక్	1-8	0 0
కట్టలు జక	"	0 0

లయపాడు యీ క్రింది చిరసామాను వ్రాయుడు.
కె. నాథముని అంశునన్ను,
164, వైశాఖబాద, మదరాసు.